Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ◆ № 142 (7883). ● 30 июль, 1982 йил ◆ ЖУМА ● Баҳоси 3 тийин.

ОБЛАСТИМИЗ ШАҲАР ВА РАЙОНЛАРИНИНГ ЮБИЛЕЙ ОЛДИ ЙЎҚЛАМАСИ

60 СССР

ЧИРЧИҚ

ЗАРБДОР ВАХТАДА

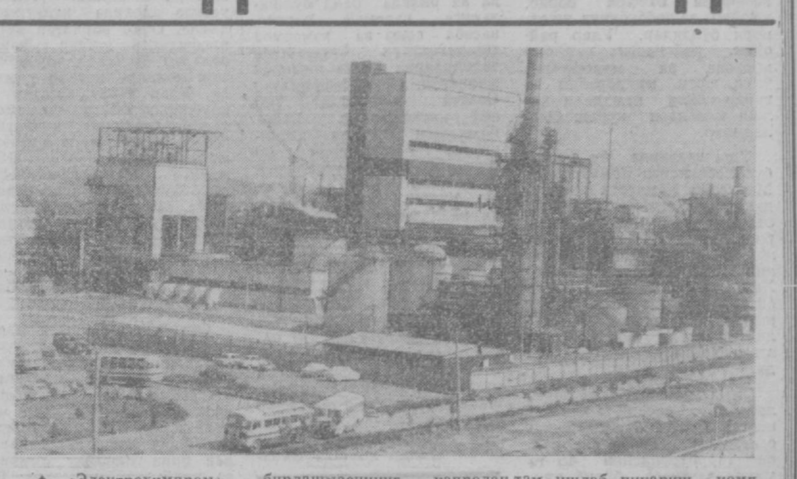

◆ «Электрохимпром» бирлашмасининг капролактам ишлаб чиқариш комплекси ўн биринчи беш йилликнинг тўнғич корхоналаридан ҳисобланади. Комплекс қурилишида қардош республикаларнинг бинокорлари ҳам актив иштирок этдилар. Дўстликнинг қудратли кучи туфайли янги қувватлар тезкорлик билан бунёд этилди ва ишга туширилди. Суратда: капролактам ишлаб чиқариш комплексининг умумий кўриниши.

ИШЛАРИМИЗ МАЖБУРИЯТГА ЯРАША БЎЛСИН

ОЗАРБАЙЖОНЛИК ЎЗАРО ТЕКШИРИШ ГРУППАСИ АНИҚЛАГАН КАМЧИЛИКЛАРНИ ТЕЗДА БАРТАРАФ ЭТИБ, МУСОБАҚАДОШЛАРНИНГ ҚИММАТЛИ МАСЛАҲАТЛАРИНИ ТЎЛА АМАЛГА ОШИРАЙЛИК

Мусобақадош Озарбайжон ССРдан келган ўзаро текшириш группаси аъзолари бир неча кун давомида Тошкент область қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари 1982 йил социалистик мажбуриятларини бажариш учун қандай курашаётганликлари билан танишдилар.

29 июлда бўлиб ўтган Тошкент область партия комитетининг кенгайтирилган бюро мажлисида Озарбайжон ССР ўзаро текшириш группаси иш якунлари ва 1982 йилда пахта, ғалла ва бошқа хил деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш бўйича зиммага олинган социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишини таъминлаш юзасидан белгиланган тадбирлар кўриб чиқилди.

Бюро мажлисида ўзаро текшириш якунлари тўғрисида группа раҳбари Озарбайжон Компартияси Уджар район комитетининг биринчи секретари А. А. Керимов ахборот берди.

Ўзаро текшириш группаси аниқлаган камчиликларни бартараф этиш юзасидан қўрилаётган тадбирлар тўғрисида Чиноз район партия комитетининг биринчи секретари К. Б. Мамедов, Ғалаба район партия комитетининг биринчи секретари Ш. Ш. Хадралиев, Пискент район партия комитетининг биринчи секретари У. Я. Баҳодиров, Бўстонлиқ район партия комитетининг биринчи секретари Ю. А. Хайдуров, Орджоникидзе район партия комитетининг биринчи секретари С. Д. Сайдалиев, Коммунистик район партия комитетининг биринчи секретари А. П. Алимов ахборот бердилар.

Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари В. А. Антонов озарбайжонлик мусобақадош дўстларга уларнинг катта меҳнатлари, қимматли маслаҳат ва тавсиялари учун чин юракдан ташаккур изҳор қилди. Дўстларнинг олтиндан қиммат маслаҳатлари ва тавсиялари юбилей йилида деҳқончилик ва чорвачиликни янада ривожлантиришда Тошкент область меҳнаткашларига катта ёрдам беради.

ТАЖРИБА АЛМАШДИЛАР

ҚАРДОШ озарбайжонлик мусобақадошлар Бўстонлиқ районидаги «Ленинград», «Қизилту», Жданов ва Фрунзе номли колхозларда бўлишиб, тажриба алмашганларидан сўнг Орджоникидзе районига ўтдилар. Бу ерда улар Бутуниттифок пахтачилик илмий-тадқиқот институтида олиб борилаётган ишлар билан танишдилар. Институт директорининг ўринбосари, қишлоқ хўжалик фанлари доктори Ш. Иброҳимов олимлар амалга ошираётган ишлар тўғрисида сўзлаб берди.

Меҳмонлар институт тарихи музейида ҳам бўлдилар. Институт босиб ўтган шонли йўлни акс эттирувчи фотостендлар, хилма-хил пахта навлари, янги пахта териш машиналарининг макетлари, чорва моллари учун мўл озуқа бўладиган перко, «Колумбия ўти» ва жавдар сингари яқиндагина синовдан ўтказилган экин турлари билан танишдилар.

Мусобақадошлар ғўзани гидропоника усулида ўстириш ва парвариш қилиш тажриба участкасида бўлишди. Улар бу ерда «АН-6», «175-Ф», «Зарафшон-30», «Тошкент-13» ва «Тошкент-14» сингари янги пахта навларини ҳар хил тупроқ шароитида парвариш қилиб, ҳосилдорлигини ошириш борасида ўтказилаётган агротехника тадбирлари билан қизиқдилар.

— «Тошкент-13» навли ингичка толали пахта ўзининг серҳосиллиги билан бизга маъқул бўлди, — дейди Озарбайжон пахтачилик институтининг бўлим мудири Ахвердиев Очил Рустам ўғли. — Биз ҳам бу нав пахтани ўзимизда кўпайтирсак яхши бўлар экан. Чунки, иқлим ва ер шароитимиз шунга мос келади.

«Қизил Ўзбекистон» колхози деҳқонлари қўлга киритаётган ютуқлар қардошларимизда яхши таассурот қолдирди. Хўжалик меҳнаткашлари юбилей йилида 1350 тонна картошка, 10900 тонна сабзавот, 1155 тонна мева етиштириш мажбуриятини олишган. Колхоз правлениесининг раиси И. Асадов картошкадан 190 центнердан ҳосил олиб, йиллик планни муддатидан илгари бажарганликлари, шунингдек, сабзавот-мева маҳсулотлари етиштириш ҳам жадал суръатда давом эттирилаётганлиги тўғрисида сўзлаб берди.

Мусобақадошлар Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Анвар Эгамназаров, Мурод Хожиев, Адҳам Эгамназаров каби тажрибали сабзавоткорлар раҳбарлик қилаётган бригадаларда сув танқислиги сезилаётган ҳозирги шароитда оби-ҳаётнинг ҳар томчисидан самарали фойдаланиб, экинлар баравж ривожлантирилаётганлиги ва мўл ҳосил етиштирилаётганлигини кўриб мамнун бўлдилар.

Шунингдек, улар колхоз коллективининг қўлга киритаётган ютуқларини қайд этиш билан бирга йўл қўйилаётган айрим камчилик ва нуқсонларни ҳам кўрсатиб ўтдилар. Баъзи карталарда экинларни бегона ўтлардан тозалаш, кечиктирмай сифатли культивация ўтказиш лозимлигини уқтирдилар.

Озарбайжонлик меҳмонлар Тошкент ва Калинин районлари хўжаликларида ҳам бўлиб, мусобақадошлар билан тажриба алмашдилар.

С. МАТЁҚУБОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ОКТЯБРЬ ЯРАТГАН ШАҲАР

П. ЮСУПОВ,
Чирчиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари.

Шаҳримиз пойдеворига биринчи ғишт қўйилганига ярим асрдан ошди: 1932 йил июнида кўнгилли қурувчиларнинг дастлабки отряди Чирчиқ дарёси бўйидаги кенгликка биринчи капани тиккан эди. Улар Ленин комсомоли йўлланмаси билан бу ерда янги шаҳар бунёд этгани келган эдилар. Изма-из Тошкентдан ҳам тажрибали қурувчилар етиб келишди. Улар сафига ён атрофдаги деҳқонлар ва чўпонлар қўшилишди. Шу тариқа Чирчиқ шаҳри қурилиши бошланиб кетди...

Чирчиқ — областимиздаги Бекобод, Ангрен, Олмалиқ, Янгийўл, Янгиобод каби Октябрь яратган навқирон шаҳарларнинг бири. Ўтган йиллар мобайнида шаҳримиз иқтисодий, социал ва маданий жиҳатдан камол топди, республика химия, машинасозлик, металлургия саноатининг йирик марказларидан бирига айланди.

Ўтган беш йилликлар шаҳар тарихига зарҳал ҳарфлар билан ёзилди. Янги нурхоналар, ишлаб чиқариш қувватлари ўша беш йилликлар фарзандидир. Фақат ўнинчи беш йилликнинг ўзида шаҳар саноатчилари планга қўшимча 23 миллион сўмликдан кўпроқ минерал ўғит, машинасозлик, қаттиқ қотишмали маҳсулотлар, пойабзал ва кийим бошлар ишлаб чиқардилар.

Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили ҳам зафарли бўлди. Йил якунлари бўйича шаҳримиз республика кўчма Қизил байроғига сазовор бўлди. 160-қурилиш тресты, Ўзбекистон қаттиқ қотишмали ва иссиққа чидамли металлар комбинати, «Химзашита» монтаж бошқармаси каби илғор корхоналар ҳам Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, республика касаба союзлари Совети, республика комсомоли Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирландилар.

Меҳнат коллективлари ҳозирги кунда СССР ташкил топган куннинг 60 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақада актив иштирок этмоқдалар. Шонли сана шарафига ўтказилаётган зарбдор ҳафталиклар омманинг сиёсий ва меҳнат активлигини янада оширишга ёрдам бермоқда.

Юбилей шарафига бошланган мусобақа давомида биз дастлабки муваффақиятларни қўлга киритдик. Маҳсулотни реализация қилиш ярим йиллик плани муддатдан олдин адо этилди. Социалистик мажбурият ҳисобига салкам 3 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Ишлаб чиқаришда ўсиш суръати ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 9,7 процентни ташкил этди.

СССРнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан шаҳар партия комитети ишлаб чиққан ва тасдиқлаган тадбирлар бўйича зарбдор ҳафталикларга мунтазам якун ясаб борилмоқда. Илғорлар шаҳар Ҳурмат тахтасига ёзилмоқда, шаҳар партия комитети, шаҳар ижроия комитети ва шаҳар комсомол комитетининг Қизил байроқлари ҳамда дипломлари билан тақдирланмоқда.

Юбилей йилида чирчиқликлар юксак марраларни кўзлаганлар. Ўтган йилга нисбатан маҳсулот ҳажмини 10,1 процент кенгайтириш, планга қўшимча 40 минг тонна минерал ўғит, 5 минг тонна аммиак, 550 минг сўмлик кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлигини 8 процент ўстириш кўзда тутилган. Бу марраларни эгалламоқ учун бор резерв ва имкониятлар тўла ишга солинмоқда. Шаҳар партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари туғилаётган ватанпарварлик ташаббусларини қўллаб-қувватлашга, мусобақанинг оммавийлиги ва ошкоралигини таъминлашга алоҳида эътибор бермоқдалар.

Мусобақани уюштиришда Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати партия ташкилоти айниқса бой тажриба тўплаган. Корхонада ўтган ойларда планга қўшимча 1 миллион 641 минг сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилинди. Тайёрланган маҳсулотларнинг 33 проценти давлат Сифат белгисига сазовор бўлди.

Илғорлар тажрибасини оммалаштиришда, ватанпарварлик ташаббусларини пропаганда қилишда идеология кадрлари катта роль ўйнамоқдалар. Шаҳримизда 932 пропагандист, 298 сиёсий докладчи, 3 мингдан ортиқ сиёсий ахборотчи ва агитатор, «Билим» жамиятининг мингдан ортиқ аъзоси партия сўзини оммага етказмоқда. Шаҳар газетаси, 4 та кўп тиражли газета, шаҳар ва завод радиоэшиттириш редакциялари ҳам бу ишда актив иштирок этмоқдалар.

Шаҳримизда ҳалол меҳнати билан шуҳрат қозонаётган ишчилар оз эмас. «Чирчиқхимстрой» қурилиш бошқармаси бинокорлар бригадаси бошлиғи, КПСС XXVI съезди делегати С. Бахриев, Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати ишчиси, Меҳнат Қизил байроқ ордени кавалери А. Шек, республикадаги 15 ташаббускор ишчининг бири, трансформатор заводи механика участкасининг токари Г. Мурзин каби донгдорлар барчага намуна бўлмоқдалар. Г. Мурзиннинг бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш юзасидан бошлаган ташаббусига ҳозир 60 га яқин ишчи қўшилган. Улар ўз ваъдаларига вафо қилиб йилдан ўзиб ишламоқдалар.

Шаҳримиз коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларини бажариш йўлида ҳам зўр фидокорлик кўрсатмоқдалар. Улар қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшиш мақсадида мавжуд қувватлардан самарали фойдаланмоқдалар. Ўтган ойларда колхоз ва совхозларга салкам 800 тонна минерал ўғит, 10 мингта культиватор, 10 мингта кўрак териш машинаси ва бошқа хил агрегатлар етказиб берилди. Оталиғимиздаги Ўрта Чирчиқ районига 350 минг сўмлик ёрдам кўрсатилди.

Ёрдамчи чорвачилик хўжаликлари ташкил этиш масалалари ҳам комплекс ҳал этилмоқда. Шаҳар саноат корхоналари ва ташкилотлари кучи билан қисқа вақт ичида бунёд этилган фермаларда салкам 11 минг бош чўчқа, 1000 та қўй, 400 бош қорамол, 60 мингта парранда боқиляпти. Ёрдамчи хўжаликлар ўтган йили 267 тонна гўшт етказиб берди. Бу йил эса 680 тонна гўшт етиштириш кўзда тутилган.

Ўтиб бораётган дамлар бизни шонли сана томон яқинлаштирмоқда. Ҳар бир кун, ҳар бир соат ғанимат эканлигини барчамиз яхши биламиз. Шу боисдан ҳам иш суръати ва сифатини оширишга, катта тўйга муносиб тўёна ҳозирлашга бутун куч-ғайратимизни сафарбар этмоқдамиз.

◆ Чирчиқ шаҳрида 72 миллат вакиллари бир оила фарзандларидек аҳил ва иноқ бўлиб меҳнат қилмоқдалар.

◆ Шаҳарга асос солинган дастлабки пайтларда партия ташкилотига 96 коммунист бирлашган эди. Ҳозир эса шаҳар меҳнаткашлари авангарди ҳисобланган коммунистлар 6 минг кишидан кўпроқни ташкил қилмоқда.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

◆ Чирчиқликлар СССРнинг шонли юбилейи нишонланадиган йилда планга қўшимча 40 минг тонна минерал ўғит, 5 минг тонна аммиак, 550 минг сўмлик кенг истеъмол буюмлари ва бошқа хил маҳсулотлар ишлаб чиқаришга сўз берганлар.

◆ Ўтган ярим йил ичида агросаноат комплексига бевосита алоқадор бўлган корхоналар қишлоқ меҳнаткашлари учун 732 минг тонна минерал ўғит, 9,6 мингтадан кўпроқ культиватор, 10 мингта кўрак териш машинаси ва бошқа хил техника воситалари етказиб берди.

БЕШ ЙИЛЛИК УЧ ЙИЛДА

— «Беш йиллик — уч йилда» бу бизнинг шиоримиздир, — дейди «Чирчиқжилстрой» бошқармаси бригада бошлиғи В. ОҚМУЛЛАЕВ.

Ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йилида коллективимиз катта ҳажмдаги ишларни бажаряпти. 1568 ўринли мактаб, болалар касалхонасининг хирургия комплекси, уй-жойлар қурилишини олиб бормоқдамиз. Илғор усулларни қўлланиш натижасида иш суръати ой сайин ошиб бормоқда. Ҳозирги кунда 1983 йилнинг октябрь ойи ҳисобига меҳнат қилмоқдамиз.

Бу йилги мажбуриятимизда 72 квартирали йирик панелли турар-жой биносини 10 августгача пардозловчиларга топшириш кўзда тутилган. Бу бино шаҳримизнинг янги 8-микрорайонида бунёд этиляпти. Ишни звено усулида ташкил этганмиз. Монтажчилар, бетончилар, пайвандчилардан иборат звенолар ўзаро мусобақадош. Улар кучи билан бино қурилиши жуда ҳам тез суръатлар билан олиб борилаяпти. Турар-жойни илгари мўлжаллангандек 10 августда эмас, балки муддатдан бир ҳафта олдин пардозловчиларга топшириш имкони яратиляпти.

Биз қурилиш суръатини оширишда бошқа резервлардан ҳам самарали фойдаланмоқдамиз. 93-кўчма механизациялашган колонна кранчисини бригадамизга қўшиб олдик. Энди бинони барвақт фойдаланишга топширишдан кранчи ҳам шахсий манфаатдордир. Шу боисдан ҳам у бетончилар, монтажчилар, пайвандчилар қатори ҳар бир дақиқанинг қадрига етиб ишлаяпти.

Бошқа объектларда ҳам қурилиш ишлари жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Бригадамизда 45 киши ишлаяпти. Уларнинг ҳар бири қўш касбнинг бошини тутган. Шу боисдан бирор киши маълум сабаблар билан ишга чиқмай қолса ҳам унинг ўрни билинмайди, ишда узилиш бўлмайди. Биримизнинг ишимизни иккинчимиз давом эттиравераимиз.

Беш йилликни уч йилда бажариш юзасидан мажбурият қабул қилган эканмиз, бунга реал асосимиз бор. Ҳозир бутун эътибор юбилей йилини муваффақиятли якунлашга, белгиланган объектларни ўз вақтида ишга туширишга қаратилгандир.

10 МИНГ СЎМЛИК ЁРДАМ

— Ўрта Чирчиқ районидаги «Партия XXII съезди» колхози аъзолари билан яқиндан дўстлашганмиз, — дейди 10-автобаза партия ташкилотининг секретари С. САДИБЕКОВ.

Яқинда бир группа слесарларимиз колхозга жўнаб кетишди. Улар пахта йиғим-терими бошланиши олдидан «зангори кемалар»ни ремонт қилишда қатнашадилар. Махсус жиҳозланган автомашина слесарлар, пайвандчилар ихтиёрида. Зарур эҳтиёт қисмларини ҳам улар ўзлари билан бирга олиб кетишган.

Колхозга кўп йиллардан бери оталиқ ёрдами бериб келяпмиз. Бу йил кўрсатган ёрдамимиз ҳам баракали бўлди. Пахта парвариши олдидан 75 тонна минерал ўғит юбордик. 3-бригада дала шийпони ёнида эса ўғит сақланадиган махсус айвон қуриб бердик.

Колхозда бир қатор қурилиш ишлари олиб боriляпти. Қурувчиларга мадад бўлсин деб, 5 минг сўмлик темир-бетон буюмлари жўнатдик. Бу бинокорлик материалларидан чорвадорлар учун уй-жой қуриляпти. Умуман бу йил колхозга 10 минг сўмликдан кўпроқ ёрдам бердик.

Ўз навбатида колхозчилар ҳам бизга амалий ёрдам кўрсатишяпти. Улар иштирокида автобаза ёрдамчи хўжалиги учун мўл озуқа базаси яратилмоқда. Колхоз далаларида пишган ширин-шакар мевалар автобазамизга келиб турибди. Бунинг учун деҳқонлардан миннатдормиз. Юбилей йилида «Ўроқ ва болға» Иттифоқи яна ҳам мустаҳкамланаяпти.

БУЛАР МУСОБАҚАДА ОЛДИНДА

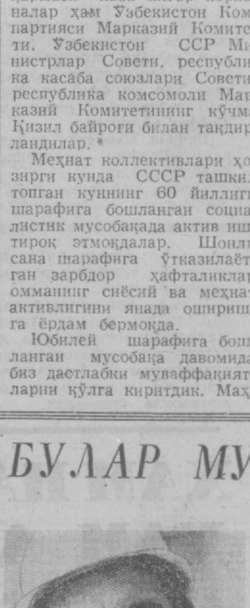

◆ Сайфиддин БАҲРИЕВ, 160 қурилиш тресты «Чирчиқхимстрой» бошқармаси бригада бошлиғи, КПСС XXVI съезди делегати.

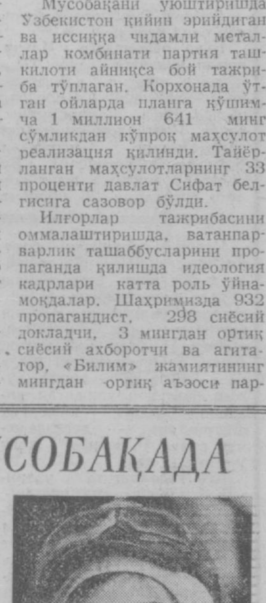

◆ Тамара НИГМАДЗЯНОВА, Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати 5-цех аппаратчиси.

◆ Миртошбой ЭРГАШЕВ, «Ўзбекхиммаш» заводи бичув-тайёрлов цехининг универсал станокчиси.

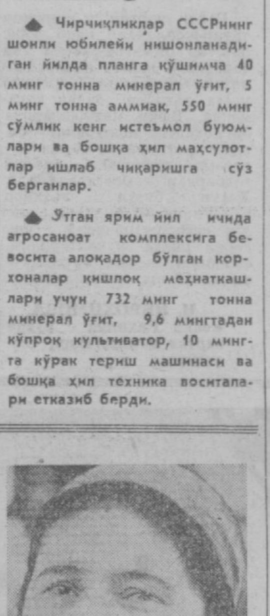

◆ ШУРСУЛ МАДАЛИЕВА, пойабзал фабрикаси тикувчиси.

В. Бармаков фотолари.

СИОНИСТЛАРНИНГ БЕБОШЛИКЛАРИГА ЧЕК ҚЎЙИЛСИН!

Тошкент пиллакашлик фабрикасининг меҳнаткашлари кўп кишилик митингда Исроилнинг Ливандаги ваҳшиёна агрессиясига қарши қатъий норозилик билдирдилар.

— Дунёдаги барча оналар қаерда яшашларидан қатъи назар улар учун энг даҳшатли нарса фарзандининг ўлимидир, — деди пиллакаш М. Ўрунова ўз сўзида. — Ҳозир Ливанда минглаб болалар ҳалок бўлмоқда. Исроил бандитлари фаластинлик ўсмирлардан шафқатсиз ўч олмоқдалар, ўз ватанини ҳимоя қилиб ҳеч қачон қурол кўтара олмасликлари учун уларнинг бармоқларини қирқиб ташлаб, мажруҳ қилмоқдалар. Коллективимиздаги барча аёллар номидан, Ўзбекистондаги оналар номидан мен сионистларнинг ваҳшийликлари дарҳол тўхтатилишини талаб қиламан!

Митинг қатнашчилари Фаластин ва Ливан ватанпарварлари билан бирдам эканликларини билдирдилар. Қабул қилинган резолюцияда Яқин Шарқ танглигини бартараф этиш юзасидан ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Правда» газетаси саволларига жавобларида таклиф этилган тадбирлар астойдил маъқулланди.

(ЎзТАГ).

КОМПЛЕКС ПЛАН АСОСИДА

— 1981—1985 йилларга мўлжаллаб тузилган план муваффақиятли бажарилмоқда, — дейди Ўзбекистон қаттиқ қотишмали ва иссиққа чидамли металлар комбинати техника тараққиёти ва социал ривожланиш комплекс планининг бажарилишини назорат қилувчи комиссия раиси Н. КЎЛАКОВА.

План бўйича беш йил давомида ишлаб чиқаришни ривожлантириш, ишчилар турмуш фаровонлигини ўстириш бўйича 350 та тадбирни амалга ошириш белгиланган эди. Ҳозиргача бу тадбирларнинг 150 таси муваффақиятли бажарилди. Улар корхонага салкам 1 миллион сўмлик иқтисодий самара берди.

Ишлаб чиқариш, социал-сиёсий ва маданий тадбирларни амалга оширишда бизга илмий-тадқиқот институтлари коллективлари яқиндан ёрдам бермоқдалар. Коллективимиз 13 та илмий-тадқиқот институти билан мустаҳкам алоқа ўрнатган. Ҳар йили комбинатимизда илғор технологияни жорий этиш бўйича илмий-амалий конференциялар бўлиб турибди. Бу конференцияларда корхонамиз базасида ўтказилаётган илмий-тадқиқот ишларига якун ясалмоқда, янги вазифалар белгилаб олинмоқда.

Кейинги йилларда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва сифатини оширишга алоҳида эътибор берилаяпти. Бу соҳада тузилган комиссиялар технология ускуналарининг ҳолати, бир маромда ишлаш, хомашёлар сифати устидан пухта назорат ўрнатганлар. Комбинат партия комитети комиссиялар ҳисоботини вақти-вақти билан тинглаб боряпти.

Корхонани комплекс ривожлантириш плани қандай бажарилаётганлигини, партком ҳузуридаги комиссия кузатиб турибди. Комиссия тавсияси билан кейинги пайтларда бир қатор қўшимча тадбирлар жорий этилди. Провардида меҳнаткашларнинг иш ва турмуш шароити яна ҳам яхшиланди. Барча цехларда санитария-маиший хоналар ташкил қилинди, ошхоналар тармоғи кенгайтирилди.

Комплекс планда ишчиларнинг фарзандларига кўрсатилаётган ғамхўрликни яна ҳам кучайтириш кўзда тутилган. Шу план асосида яқинда «Гулзор» деб номланган янги пионер лагери ишга туширилди. Бундан олдинроқ сузиш ҳавзаси қурилган эди. Умуман, социал ривожланиш бўйича беш йил давомида 9 миллион сўмликдан кўпроқ иш бажариш кўзда тутилган.

Корхонамиз йил сайин кучга тўлиб боряпти. Ҳозир барчанинг эътибори СССРнинг шонли юбилейини муносиб кутиб олишга қаратилган. Шонли сана шарафига бошланган зарбдор ҳафталиклар давомида янги рекордлар қўйилмоқда, янги ташаббуслар туғилмоқда.

ФАОЛИЯТИМИЗНИНГ АСОСИЙ ЙЎНАЛИШИ

СОБИР РАҲИМОВ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ АҲОЛИ УРТАСИДА ОЛИБ БОРАЁТГАН СИЁСИЙ-ТАРБИЯВИЙ ИШЛАРИ ТАЖРИБАСИДАН

ИДЕОЛОГИЯ ВА ҲАЁТ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов Тошкент шаҳар XXII партия конференциясида сўзлаган нутқида республика пойтахтини коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш вазифасини қўйган эди. Районимиз меҳнаткашлари бу вазифани бажара бориб, ажойиб ташаббуснинг ижодкори бўлдилар. Улар районни, райондаги ҳар бир корхона ва муассасани, ўқув юрти, микрорайон ва турар-жойни намунали қилиш юзасидан кураш бошладилар.

Ўша кезларда бу ташаббус Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан қизғин маъқулланди. Бу эътибор партия ташкилотлари, коммунистлар, барча меҳнаткашлар куч-ғайратини яна ҳам ошириб юборди. Ҳар бир партия ходими, ҳар бир коммунист ўз зиммасига юкланган вазифага масъулиятни янада чуқурроқ ҳис этган ҳолда ёндаша бошлади.

Омма ўртасида олиб борилаётган сиёсий-тарбиявий ишлар самарадорлигини ошириш мақсадида биз район территориясини 45 та микроучасткага бўлиб чиқдик. Ҳар бир микроучасткага тарбиявий ишларни олиб борувчи, ён атрофни ободонлаштириш ишларини уюштирувчи, ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамловчи жамоатчилик Советлари тузилди. Советлар ҳузурида секциялар ташкил этилди. Район партия комитети ҳузуридаги координация Совети эса микроучасткалардаги Советлар фаолиятини маълум мақсадлар сари йўналтириб юборди.

Микроучасткаларнинг ташкил қилиниши ва жамоатчилик советларининг тузилиши турар-жойларда тарбиявий ишларни ҳар бир микрорайон ҳамда унинг аҳолиси хусусиятлари ҳисобга олинган ҳолда яна ҳам аниқ олиб боришга ёрдам берди. Партия, совет, хўжалик органлари, идеология муассасалари билан турар-жой микрорайонлари ҳамда маҳалла комитетларининг ўзаро алоқаси янада мустаҳкамланди. Оммавий-сиёсий, ташкилий-тарбиявий ишларга хотин-қизларни кенгроқ жалб этиш имкони яратилди.

Районимизда ҳозир 220 минг аҳоли истиқомат қиляпти. Улардан 103 мингги хотин-қизлардир. Шу боисдан ҳам биз тарбиявий ишларга хотин-қизларни кенгроқ жалб этишга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Аёллар ҳар соҳада катта кучдир. Районимиз корхоналари, ташкилот ва муассасаларида сал кам 100 минг хотин-қиз меҳнат қиляпти. Улардан 2200 киши коммунистлар, 125 киши эса район ва шаҳар Советининг депутатларидир. Аёлларимиз назорат ишларида ҳам актив қатнашмоқдалар. 1600 хотин-қиз халқ контроли группаларининг аъзосидир.

Районимиздаги ўқув юртлари ва медицина муассасаларининг сал кам ярмига, бошланғич партия ташкилотларининг 30 процентига аёллар бошчилик қилмоқдалар.

Хотин-қизларимиз ишлаб чиқаришда илғор, жамоат ишларида актив бўлиш билан бирга яхши она ҳамдирлар. Районимизда 350 дан ортиқ қаҳрамон она бор. Қарийб 17 минг ишчи аёл беш ва ундан кўпроқ боланинг меҳрибон онаси ҳамдир. Улар ишлаб чиқаришда ва оилада банд бўлишларига қарамай, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ўтказаётган тадбирларда актив иштирок этишяпти. Хотин-қизлар Совети ишларида 700 аёл қатнашаяпти. Районимиздаги 135 та хотин-қизлар Советининг 60 таси бевосита турар-жойларда иш олиб боряпти. Уларга энг ҳурматли ва актив хотин-қизлар раҳбарлик қилмоқдалар. Хотин-қизлар Совети раисларининг кўпчилиги коммунистлардир.

185-мактаб директори, беш боланинг онаси Қумри Зиёмова Шарқ ҳақиқати маҳалласи хотин-қизлар Советига кўп йиллардан бери раҳбарлик қилиб келмоқда. Маҳалладаги тўй-хашамлар усиз ўтмайди. Қумри опанинг маслаҳати билан бўладиган тўйлар ҳамиша файзли ўтади. ТошДУ доценти Манзура Жўрабоева, пиллакашлик фабрикаси мастери Волида Ғуломова, 1-мактаб ўқитувчиси Муҳаббат Бобоева каби аёлларимиз ҳам район партия ташкилотининг энг яқин ёрдамчиларидир.

Тошкент политехника институти доценти Раъно Раҳимбекова кўп йиллардан бери Беруний маҳалласи хотин-қизлар советига бошчилик қилиб келяпти. У маҳалла комиссияси раҳбарлари билан ҳамкорликда тўй харажатларини анча қисқартиришга муваффақ бўлди. Ҳозир маҳалладаги тўйлар тантаналари ихчамлашиб бир кунда ўтказиляпти. Бу тадбирлар одамларнинг вақтини иқтисод қилиш имконини берди.

Маҳаллада илгаригидек ЗАГСдан кейин бўладиган зиёфатларга чек қўйилди. Ёшлар ЗАГСдан ўтгач шаҳримиз марказий майдонига ташриф буюрадилар. Доҳий ҳайкали пойига ва номаълум солдат қабрига гулдасталар қўядилар. Никоҳ кечасида маҳалланинг ҳурматли оқсоқоли ёки район депутати уларга тантанали равишда никоҳ гувоҳномасини топширади.

Тўй кечасида маданият уйи бадиий ҳаваскорлик коллективи, ёшлар ансамбли хизматда бўлади. Ортиқча пул сарфлаб «номдор» санъаткорларга ялинишга ҳожат қолмади.

Хотин-қизлар советлари аёллар саломатлигини муҳофаза этиш, ёш авлодни камол топтириш ишларида ҳам актив қатнашяпти. Район хотин-қизлар совети жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда аёллар иш шароитини ўрганиб чиқиб, бир қатор тавсиялар берди. Бу тавсияларни амалга ошириш туфайли аёллар ўртасида касалга чалиниш ҳоллари сал кам 9 процент қисқарди. Болаларнинг соғлом ўсишлари учун ҳам зарур шароитлар яратиб берилган.

Ҳозир болаларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказиш устида алоҳида қайғурмоқдамиз. Олиб борилган катта профилактик ишлар туфайли болалар ўртасида тартиб бузиш ҳоллари кескин камайди. Улар турли тўгарак ва клубларда ҳунар ўрганмоқдалар, ўзларини қизиқтирган машғулотларда қатнашмоқдалар. Бу борада 191-мактаб микроучасткасида олиб борилаётган ишлар диққатга сазовордир. Бу ерда «Аланга» деб номланган клуб ташкил қилинган. Клуб ишига педагог-ташкилотчи Л. В. Голбова ва инспектор Д. Асқарова раҳбарлик қилишяпти.

Охунбобоев номли маданият уйи ҳам мактаб ўқувчиларининг энг севимли масканларидан бирига айланган. Маданият уйига республикада хизмат кўрсатган маданият ходими, райониинг энг яхши пропагандистларидан бири Зарофат Усмонова раҳбарлик қилмоқда. Бу ерда кўп йиллардан бери қизлар клуби, лекторий, саломатлик ва педагогика университетлари, бичиш-тикиш тўгараклари ишлаб турибди. Кечқурунлари маданият уйи одамлар билан янада гавжум бўлади. Бадиий ҳаваскорларнинг чиқишлари кўпчиликда катта таассурот қолдирмоқда.

Чинни заводи хотин-қизлар Совети олиб бораётган ишлар ҳам диққатга сазовордир. Советнинг актив иштироки билан бу ерда 250 ўринли болалар боғчаси очилди.

Турар-жойларда олиб борилаётган оммавий-сиёсий ишлар самарасини ҳар қадамда сезиб турибмиз. Имкони бор аёллар бевосита корхона ва муассасаларда ишлаш истагини билдирмоқдалар. Бир қатор аёллар эса уйда ишлаб чиқариш билан шуғулланмоқдалар. Ҳозир 200 дан ортиқ хотин-қиз корхоналар ишини уйда бажариб меҳнат коллективлари эришаётган ютуқларига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Район партия комитети турар-жойларда олиб борилаётган оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишлар самарадорлигини оширишга ҳамиша катта эътибор билан қарамоқда. Бюро мажлисларида бу соҳадаги ишларнинг бориши вақти-вақти билан муҳокама қилиниб, амалий тадбирлар белгиланмоқда. Ҳозир бутун эътибор СССРнинг 60 йиллиги олдидан сиёсий-тарбиявий ишларни янада кучайтиришга, омманинг меҳнат активлигини оширишга қаратилгандир.

Н. ИБРОҲИМОВА,
Собир Раҳимов район партия комитетининг секретари.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ядро физикаси институтининг «Радиопрепарат» корхонасида фосфор-32 изотопи ишлаб чиқариладиган бўлди. Илгари бу модда маълум миқдорда чет элдан қимматбаҳода сотиб олинарди. Энди эса бу радиоактив моддага бўлган эҳтиёж ўзимизда тўла қондирилади.

Суратда: Совет Шарқининг дастлабки ядро тадқиқотлари маркази бўлган мазкур институтнинг атом реактори.

ЎзТАГ фотоси.

ФАХРИЙ БЕШ ҚИРРА БИЛАН

ТРАКТОРГА СИФАТ БЕЛГИСИ

ТОШКЕНТ трактор ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективига яқинда Москвадан хушхабар келди: корхонада тайёрланаётган «МТЗ-80» маркали тракторга давлат Сифат белгиси берилди. Машинасозлар ишлаб чиқараётган ва давлат Сифат белгисига сазовор бўлган маҳсулот тури учтага етди. Бу — жами маҳсулотнинг 22,5 проценти шарафли беш қирра тамғаси билан чиқарилаяпти, демакдир.

Бу заводда маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш қатори унинг сифатини яхшилаш юзасидан тинмай изланиш олиб борилаётганлиги натижасидир. Сифатни бошқариш комплекс системасининг жорий қилиниши бу соҳада катта силжишга олиб келди.

ХУШБИЧИМ ЛИБОСЛАР

«ҚИЗИЛ ТОНГ» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси республикамиз пойтахтининг етакчи енгил саноат корхоналаридан ҳисобланади. Турли миллат вакилларини бирлаштирган интернационал коллектив меҳнаткашларга хушбичим, сифатли кийим-кечаклар етказиб бериш йўлида фидокорона ишламоқдалар. Шу мақсадда мавжуд ички резерв ва имкониятлар ишга солинмоқда, ишлаб чиқариш технологияси муттасил такомиллаштирилмоқда, янги замонавий асбоб-ускуналар ўрнатилаяпти.

Шу туфайли ҳам тайёрланаётган маҳсулот ҳажми йилдан йилга кўпайиб бормоқда. Айни вақтда либосларнинг сифати ҳам яхшиланяпти. Ҳозирги вақтда жами маҳсулотнинг 58,2 проценти давлат Сифат белгиси билан харидорларга етказиб бериляпти. Ана шундай юксак тақдирга сазовор бўлган маҳсулот турлари яқинда яна биттага кўпайди. Коллектив сунъий чармдан тикаётган қизлар пальтосига давлат Сифат белгиси берилди.

Г. ВОҲИДОВА.

ҒОЛИБЛАР ТАҚДИРЛАНДИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Совети халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун ғишт ишлаб чиқариш билан банд бўлган Тошкент области коллективлари ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1982 йил июнь ойи якунларини кўриб чиқдилар.

Областнинг халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун ғишт ишлаб чиқараётган коллективлари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини амалга ошириш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириш, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан бошланган ҳаракатга қўшилиш туфайли ишда муайян ютуқларни қўлга киритдилар.

Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигига қарашли Ангрен керамика комбинатининг ғишт цехи коллективи 1982 йилнинг июнида яхши натижаларга эришди.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Совети Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигига қарашли **Ангрен керамика комбинати ғишт цехи** (директори Т. Исломов, партия ташкилоти секретари Володина, касаба союз комитети раиси Маляков, комсомол ташкилоти секретари Раимов ўртоқлар) коллективини 1982 йил июнь ойи иш якунлари бўйича халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун ғишт ишлаб чиқариш билан банд бўлган Тошкент области коллективлари ўртасидаги социалистик мусобақанинг ғолиби деб топдилар. Цех коллективи ғишт ишлаб чиқариш бўйича планнинг 105,5 процент, ҳар бир ишловчи ҳисобига иш ҳажми бўйича 109,6 процент қилиб бажарилишини таъминлади. Коллективга Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари Советининг 500 сўмлик пул мукофоти билан кўчма Қизил байроғи берилди.

Кўчма Қизил байроқ Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигига қарашли «Силикат» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг Тошкентдаги 1-ғишт заводлари бошқармасидан олиб берилади.

Ангрен шаҳар ижроия комитетига ишлаб чиқариш илғорига сотиш учун Ангрен керамика комбинати ғишт цехи коллективига 1 та енгил автомашина ажратиш, область касаба союзлари Советига Совет Иттифоқи бўйлаб саёҳат қилиш учун 3 та бепул туристик йўлланма ажратиш таклиф этилди.

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

ТОШКЕНТ область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети гўшт, сут, тухум етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш юзасидан белгиланган тадбирларни муддатидан илгари бажариш юзасидан ўтказилаётган районлар, колхозлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1982 йил 16 июлгача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди.

Оҳангарон районига (район партия комитетининг секретари Икромов, район ижроия комитетининг раиси Қосимов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Давронов, район комсомол комитетининг секретари Бобохўжаев, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Матиброҳимов ўртоқлар). Бу районда давлатга гўшт сотиш суръатини 22 процент, сут сотиш суръатини 6 процент, тухум сотиш суръатини 12 процент ўстириш таъминланган. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳамда қорамол ва паррандалар бош сонини кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини оширишда энг юқори ўсишга эришилган.

Байроқ Оққўрғон районидан олиб берилади.

Бўка районидаги Ильич номли колхозга (раиси Тошпўлатов, партия комитетининг секретари Азимбеков, касаба союз комитетининг раиси Ниёзқулов, комсомол комитетининг секретари Бойсафаров ўртоқлар). Бу колхозда давлатга гўшт сотиш суръатини 28 процент, сут сотиш суръатини 21 процент, тухум сотиш суръатини 20 процент ўстириш таъминланган. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳамда қорамол ва паррандалар бош сонини кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини оширишда энг юқори ўсишга эришилган.

Байроқ Бекобод районидаги Ленин номли колхоздан олиб берилади.

Коммунистик районидаги «Правда» колхозига (раиси Нишонбоев, партия комитетининг секретари Кан, касаба союз комитетининг раиси Ибраев, комсомол комитетининг секретари Рисқибоев ўртоқлар). Бу колхозда давлатга гўшт сотиш суръатини 13 процент, сут сотиш суръатини 7 процент, тухум сотиш суръатини 9 процент ўстириш таъминланган. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳамда қорамол ва паррандалар бош сонини кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини оширишда энг юқори ўсишга эришилган.

Байроқ Тошкент районидаги К. Маркс номли колхоздан олиб берилади.

Калинин районидаги Охунбобоев номли совхозга (директори Бакиров, партия комитетининг секретари Самариддинов, ишчилар комитетининг раиси Ражабов, комсомол комитетининг секретари Тоғаев ўртоқлар). Бу совхозда давлатга гўшт сотиш суръатини 8 процент, жун сотиш суръатини 5 процент ўстириш таъминланган. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳамда бош сонини кўпайтиришда энг юқори ўсишга эришилган. Ҳар юз бош совлиқдан 125 тадан қўзи олишга муваффақ бўлинган.

Байроқ Паркент районидаги «Гулбоғ» совхозидан олиб берилади.

Ғалаба районида, Бўка районидаги «Ленин йўли» ва Оққўрғон районидаги Ботинцев номли колхозларда чорвачиликни ривожлантириш, гўшт, сут, тухум ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳамда давлатга сотишни кўпайтиришда юксак суръатларга эришиш юзасидан белгиланган тадбирларни бажаришда яхши ишлар қилинаётганлиги қайд этилди.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Оҳангарон районига, Бўка районидаги Ильич номли ва Коммунистик районидаги «Правда» колхозларига, Калинин районидаги Охунбобоев номли совхозга биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

* * *

Тошкент область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети озуқа жамғариш юзасидан ўтказилаётган районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1982 йил 16 июлгача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди.

Ғалаба районига (район партия комитетининг секретари Хадралиев, район ижроия комитетининг раиси Каримов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Қуттибоев, район комсомол комитетининг секретари Абдуҳоликов, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Чинтошев ўртоқлар). Бу районда дағал озуқа тайёрлаш йиллик топшириғи 77 процент, шу жумладан сенаж бостириш 100 процент, беда пичани тайёрлаш 100 процент, табиий ўт пичани тайёрлаш 56 процент, ўт уни ишлаб чиқариш 17 процент бажарилган. Июль ойининг биринчи ярмида дағал озуқа тайёрлаш 14 процент ўсган.

Байроқ Оққўрғон районидан олиб берилади.

Бўстонлиқ районидаги «Бўстонлиқ» совхозига (директори Тожиев, партия комитетининг секретари Маткаримов, ишчилар комитетининг раиси Раимов, комсомол комитетининг секретари Тожибоев ўртоқлар). Бу совхозда дағал озуқа тайёрлаш йиллик топшириғи 81 процент, шу жумладан, сенаж бостириш 125 процент, табиий ўт пичани тайёрлаш 44 процент, ўт уни ишлаб чиқариш 27 процент бажарилган. Июль ойининг биринчи ярмида дағал озуқа тайёрлаш 12 процент ўсган.

Байроқ Калинин районидаги Охунбобоев номли совхоздан олиб берилади.

Тошкент районидаги К. Маркс номли колхозга (раиси Акбаров, партия комитетининг секретари Миноров, касаба союз комитетининг раиси Усмонов, комсомол комитетининг секретари Зуфалов ўртоқлар). Бу колхозда дағал озуқа тайёрлаш йиллик топшириғи 77 процент, шу жумладан, сенаж бостириш 100 процент, беда пичани тайёрлаш 31 процент, ўт уни ишлаб чиқариш 60 процент бажарилган. Июль ойининг биринчи ярмида дағал озуқа тайёрлаш 19 процент ўсган.

Байроқ Ғалаба районидаги «Победа» колхозидан олиб берилади.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Ғалаба районига, Бўстонлиқ районидаги «Бўстонлиқ» совхозига ва Тошкент районидаги К. Маркс номли колхозга биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

ҲАМ НАЗАРИЙ, ҲАМ АМАЛИЙ

ОФТАЛЬМОЛОГЛАР МАЛАКА ОШИРМОҚДАЛАР

Инсонга кўришдек бахт ато этилган. Шу кўз туфайли у борлиқни, ёруғ дунёни кўради, она табиат гўзаллигидан баҳраманд. «Кўзни шоирлар мадҳ этишган, куйчилар обдон куйлашган. Лекин унинг ҳақиқий баҳоси — кўзи бўла туриб, кўриш бахтидан ажралган кишининг унсиз армонида яширинган». — деганда немис врачи В. Грефе минг марта ҳақ эди.

Кўз касаллигига чалинган беморнинг ана шу муҳим аъзоси фаолиятини қайта тиклашда Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент врачлар малакасини ошириш институти офтальмология кафедраси шифокорлари кўпгина ҳайрли ишларни амалга оширмоқдалар.

Мана, бир неча ўн йиллардирки, кафедра мудири, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, медицина фанлари доктори, профессор Маҳаммаджон Комилов раҳбарлигидаги тажрибали кўз мутахассислари республикамиз областлари ва районларига мунтазам бориб турадилар, консультациялар, семинар, қисқа муддатли курслар ташкил этадилар, ёш мутахассисларнинг малакаларини оширишга амалий ёрдам берадилар, бу соҳада тўпланаётган бой тажрибалар оммалаштирилади.

Яқинда ана шундай тадбирлардан бири Ангрен шаҳридаги республикада энг намунали шифохоналардан ҳисобланган 1-касалхонанинг кўз касалликлари бўлинмасида ўтказилди.

Областнинг турли районларидаги касалхоналар ва поликлиникаларнинг 28 нафар кўз врачи бир ой давомида профессор М. Комилов, медицина фанлари кандидатлари, доцент С. Я. Сергиенко, ассистентлар М. Бекаева, Т. Авазов, К. Аслановаларнинг қизиқарли лекцияларини тинглаб, амалий машғулотларда малака оширди.

Глаукома, аллергик касалликлар, гипертоник, атеросклероз, қанд касаллиги, ҳомиладорлик даври касалликларида кўзда содир бўладиган касалликлар, касаллик аломатларини кузатиб боришда дориларнинг таъсири ҳақидаги мавзуларда ўқилган лекциялар айниқса зўр қизиқиш билан тингланди.

Назарий-амалий машғулот давомида лекциялардан ташқари амалий-даволаш чиқишлари ҳам кўпчилик иштирокида ўтказилди. Беморлар қабул қилиниб, уларга зарур ёрдам ва маслаҳатлар берилди, кўз касалликлари врачлари замонавий диагностика ҳамда даволаш усуллари билан атрофлича таништирилди. Уларга қишлоқ шароитида тиббий ёрдамни янада яхшилаш юзасидан кўпгина қимматли маслаҳатлар, йўл-йўриқлар берилди, кўпчилик иштирокида мураккаб операциялар ўтказилди.

Тажрибали кўз мутахассисларининг бевосита жойларнинг ўзида уюштираётган бундай курслари уларга ташкилий-методик жиҳатдан катта ёрдам бермоқда, билим ва маҳоратларини оширишга хизмат қилмоқда, янги-янги тажриба ва малака ҳосил этмоқда.

Энди кўз касалликларини микроскоп остида операция қилиш бўйича бир ой давом этадиган назарий-амалий машғулотлар ўтказиш мўлжалланяпти. Бундай машғулотларга иттифоқимизнинг турли шаҳарлари, шунингдек, республикамизнинг область ва районларидан кўз мутахассислари таклиф этиладилар.

Ангрен шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими ходимлари, 1-шаҳар касалхонаси коллективи тошкентлик йирик мутахассис олимларнинг бу ғоят фойдали ва ҳайрли ишларидан миннатдор бўлмоқдалар. Профессор М. Комилов бошчилигидаги атоқли офтальмологларнинг хизмати область соғлиқни сақлаш бўлимининг Фахрий ёрлиғи билан ҳам тақдирланди.

З. АЗИМОВА.

ТОШКЕНТ «Компрессор» заводининг маҳсулотлари 30 га яқин хорижий мамлакатларга жўнатилмоқда. Юқори сифат категорияларида тайёрланаётган бу қурилмалар иттифоқимизнинг юзлаб қурилишларида ҳам бенуқсон ишлаб келмоқда.

Суратда: Тюмень қурилишлари учун навбатдаги компрессорлар жўнатиляпти.

В. Сироткин фотоси.

ЧИМЁН — БУНЁДКОРЛАР МАЙДОНИ

ЧИМЁН қурилиш тресги областимизнинг энг кенжа бинокорлик бўлинмаси ҳисобланади. Унинг ташкил этилганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Лекин, шунга қарамай у Чимён дам олиш зонасида турли хил объектлар қурилиши бўйича зиммасига юклатилган вазифаларни муваффақиятли бажармоқда.

Турли миллат вакилларини бирлаштирган бу коллективнинг дастлабки қадамлари қутлуғ бўлди. Социалистик мусобақа асосида ишлаш, меҳнатни пухта ташкил этиш, моддий-техника таъминотини яхши йўлга қўйиш туфайли планлар ой сайин ортиғи билан бажарилмоқда. Бинокорлар шу йилнинг ярим йиллик товар-қурилиш маҳсулоти планини деярли 2 баравар ошириб адо этдилар. Ҳаммаси бўлиб икки миллион сўмликдан кўпроқ шундай маҳсулот буюртмачилар ихтиёрига топширилди. Ярим йилликда 2,5 миллион сўмликдан кўпроқ ҳажмдаги пудрат ишлари амалга оширилиб, бу соҳа бўйича план 117 процент қилиб адо этилди.

М. СОБИРОВ.

МЕҲНАТ СЕМЕСТРИ ХАБАРЛАРИ

ИНТЕРНАЦИОНАЛ ОТРЯДЛАР

Ёзги сессиялар тугаб, имтиҳонлар муваффақиятли топширилди, ўқув юртларининг аудиториялари аллақачон бўшаган. Студентлар учун меҳнат семестри бошланди.

В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетининг кўп минг кишилик талабалари ҳам анъанавий учинчи меҳнат семестрини муваффақиятли бошлашди. Ўн битта факультет йигит-қизлари меҳнат семестрида фаол иштирок этишга қатъий аҳд қилишган.

Тошкент йўналиши бўйича Алишер Илҳомов штабга командирлик қилмоқда. Ҳар бири 50 кишидан иборат 22 отряд шаҳримизнинг турли қурилишларида, завод ва фабрикаларда меҳнат қилиб, 900 минг сўмлик иш бажарадилар. 560 студентдан иборат 8 отряд эса Тюмень йўналиши бўйича меҳнат қилмоқда.

Германия Демократик Республикаси, Венгрия, Чехословакия ва Югославиядан келган интернационал студент-қурилиш отрядлари аъзолари бажараётган ишлар айниқса диққатга сазовордир. К. Маркс номли Лейпциг университети, Карлово университетидан келган студент-қурилиш отрядлари шаҳримизнинг зарбдор объектларида қатнашмоқдалар.

Шу каби, Тошкент Давлат университети интернационал қурилиш отрядлари ҳам қардош социалистик мамлакатларда, жумладан, ГДР, Венгрия, Чехословакия ва Югославияда меҳнат қиладилар.

А. ҒУЛОМОВ,
ТошДУ II курс студенти.

СТУДЕНТ — ЁШЛАР ЗАРБДОР ҚУРИЛИШЛАРГА

Абу Райҳон Беруний номли Тошкент политехника институтининг 2250 нафар шижоатли ёшлари иттифоқимиз ва республикамизнинг турли жойларида катта бунёдкорлик ишларини олиб бораяптилар. Улар турли касблар бўйича 44 отрядга бўлиниб, камида 4 миллион сўмлик ҳажмда иш бажаришга аҳд қилишган. Ҳозирги кунда ёшлар Смоленск, Москва, Тюмень, Олтой, Тошкент области студент-қурилиш отрядларида ўзларининг зарбдор учинчи семестрларини ўтказяптилар.

Тошкент Давлат медицина институтининг 2 мингдан зиёд бўлажак шифокори ҳам ўз ёзги таътилларини қизғин меҳнат қучоғида ўтказишга бел боғлаган. Улар бу йил ўтган йилдагидан анча кўп иш бажариш билан СССРнинг 60 йиллик юбилейига муносиб совға тайёрлашга қарор қилишди.

Ёшлар иттифоқимизнинг йирик комсомол-зарбдор қурилишларида ишлаяптилар, республикамиз колхоз-совхозларида дала меҳнаткашларига яқиндан ёрдам беряптилар.

Бир группа студентларни «Ташэлектромаш» заводида қизғин меҳнат палласида учратдик. Механика ва қолиплаш цехларида ишлаётган Дилфуза Қодирова, Гулзора Мирҳамидова, Гулжон Турдиева, Муҳайё Қодирова каби 2-курс талабалари кунлик нормани 150—160 процент адо этяптилар. Студент қурилиш отрядининг командири Л. Ғиёсов қизларнинг меҳнатидан барча мамнун эканини айтди.

С. СУЛТОНОВ.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ МАЙ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЧОРВАДОР

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» РЕДАКЦИЯСИ ҲУЗУРИДАГИ ЖАМОАТЧИ ЧОРВАЧИЛИК СОВЕТИНИНГ МАХСУС ГАЗЕТАСИ (№ 7)

ЗОТ ВА МАҲСУЛДОРЛИК

Корхонамизда ҳар бир область учун жумладан, Тошкент областининг ҳам иқлим шароитига мос, маҳсулдорлиги юқори бўлган бир неча турдаги буқалар ажратилган. Бу буқалар махсус рацион асосида алоҳида шароитларда боқилади. Масалан бир кеча-кундузда бир буқага 10 килограмм омухта ем, 2 килограмм сабзи, 30 килограмм кўк масса, 8 дона тухум, қанд берилади.

Ўтган йили Эстониядан келтирилган «Барс», «Самотлор», «Блик», «Оникс», «Сибер» лақабли қора-ола зотли буқалардан кўплаб уруғ олиниб тарқатилди. Мана шу йўл билан кейинги йилларда Голштино-Фрис Швецкий, Бушуевский зотли молларни ҳам анча кўпайтиришга эришилди. Шунингдек, кўпгина хўжаликларга «Клифф-Спринг», «Бригадир», «Вирджиниан» лақабли Голштино-Фрис зотли буқаларнинг ҳам уруғлари жўнатилди. Бу зотли буқаларга мансуб сигирларнинг маҳсулдорлиги ниҳоятда юқори. Агар говмуш тўйдириб боқилса йилига 8500—8900 килограммдан сут беради. Сутининг ёғлилик даражаси 4,0—4,1 процентни ташкил этмоқда.

Коммунистик районидаги «Политотдел», «Правда», Свердлов номли колхозларда, Чиноз районидаги «Чиноз» наслчилик совхозида, Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги», Орджоникидзе районидаги «Коммунист» колхозларида ва «Красний водопад» эксперименталь базасида корхонамизда етиштирилаётган зотдор буқа уруғларидан сигирлар сунъий усулда урчитилиб, кўплаб зотли бузоқлар олинмоқда.

Гўшт етиштиришни кўпайтириш Озиқ-овқат программасининг таркибий қисмидир. Бу масалани ҳал этишда ҳам зотдор, сергўшт молларни бўрдоқига боқиш катта самара беради. Бундай буқалар жадал усулда боқилгач, 16—17 ойда тирик вазни 450—460 килограммга етади.

Биз катта меҳнат ва маблағ эвазига , олинадиган уруғни сифатли сақлашга алоҳида аҳамият берамиз. Бунда асосан «гранул», «пайеет» усулларидан кенг фойдаланилмоқда. Мана шу йўл билан тайёрланган уруғликни ўн йилгача сақлаб, сўнг ишлатиш мумкин. Бу соҳада биз хўжаликларга ҳам ёрдам бермоқдамиз. Уруғ билан биргаликда уларни сақлаш учун қулай бўлган суюқ азот моддаси етказиб берилади. Зотли буқаларнинг уруғини олиш, сақлашда бош технолог Таисия Шильшкова, катта технолог Евгений Аксенбоев ва лаборант Нина Криленко ўртоқларнинг хизматлари катта бўлаётир.

Афсуски, баъзи хўжаликларда селекция-наслчилик ишлари яхши йўлга қўйилмаганлиги натижасида корхонамиздан юборилаётган уруғлардан яхши фойдаланилмайди. Баъзи фермаларда ҳалигача сунъий урчитиш пунктлари йўқ.

Сигирларни сунъий урчитишни малакали йўлга қўйиш-келажакда зоти яхшиланган подаларнинг кўпайишига замин яратади. Бу эса гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари мўл-кўл етиштирилади демакдир.

О. ҚУЙШИМОНОВ,
Ўзбекистон давлат наслчилик корхонаси директори, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

РЕДАКТОР КОЛОНКАСИ

МУТАХАССИС БУРЧИ

СССРнинг Озиқ-овқат программасини бажаришга муносиб ҳисса қўшишга астойдил бел боғлаган чорвадорларимиз ўзаро мусобақани кундан кунга авж олдирмоқдалар. Коммунистик мўл-кўлчиликни юзага келтириш учун кураш олиб бормоқдалар.

Ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили ярми якунланди. Эришилган натижалар анча салмоқли бўлди. Илғор районлар, колхоз ва совхозлар гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотларини ўтган йилнинг шу вақтидагига нисбатан анча кўпайтиришга эришдилар. Бундай ютуқларга улар фермалардаги подалар зотини яхшилаш, наслчилик ишларига эътиборни кучайтириш, сигирлардан бузоқ олишни кўпайтириш учун илғор усул — сунъий урчитишни кенг жорий этиш туфайли эришмоқдалар.

Айниқса, Орджоникидзе районидаги «Коммунист», Чиноз районидаги Чиноз наслчилик совхоз техникуми, Коммунистик районидаги «Правда», «Политотдел» колхозларида бу соҳада олиб борилаётган ишлар яхши самаралар берди.

Афсуски, рақамлар таҳлили ҳали бу соҳада жиддий нуқсонлар борлигини кўрсатмоқда. Бўстонлиқ, Ўрта Чирчиқ, Коммунистик районларидаги хўжаликларда қўйлар туёғи камайиб кетди. Кўпгина районларда бузоқ олиш кўпайгани ҳолда Ғалаба районида ўтган йилнинг шу вақтидагига нисбатан анча камайди.

Бу йилги вазифалар юксак ва масъулиятли. Ҳар бир чорвадор, ферма ходими, сут соғувчи, молбоқар, айниқса, мутахассисларимиз бу масъулиятни чуқур ҳис қилган ҳолда ишлашлари талаб этилади. Агар мутахассис билимдон, малакали, ўз ишига меҳр қўйган бўлса, фермадаги натижалар албатта, яхши бўлади. Бунинг учун имконият бор. Бу имкониятдан фойдалана билиш лозим. Сунъий урчитиш пунктларида ишни жонлантириш талаб этилади. Хўжалик раҳбарлари бу масалага эътиборни кучайтиришлари керак. Фан ютуқлари ва илғор тажрибаларни кенг жорий этиб, моллар туёғини кўпайтиришга эришиш — бу маҳсулдорликнинг бош омилидир.

ҲАММАСИ ГОВМУШ

МЕНГА 20 бош соғин сигир бириктилган. Уларнинг ҳар биридан 4500 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилганман. Ҳозиргача 70 тонна сут соғиб топширдим. Бу ўтган йилнинг шу вақтидагига нисбатан 1,5 баробар кўп.

Илгарилари фермамизда асосан жайдари қорамоллар боқиларди. Сигирларнинг маҳсулдорлиги ҳам 2500—2800 килограммдан ошмасди. Сўнгги йилларда хўжалигимизда моллар зотини яхшилашга катта эътибор берилди. Фермамизнинг ўзидаги серсут сигирлардан олинган бузоқлар алоҳида парвариш қилина бошланди. Шу ҳисобга зотдор буқа ва сигирлар кўпая борди. Сигирларни сунъий урчитиш билан астойдил шуғулланилмоқда. Натижа кутилганидан ҳам аъло бўлаётир. Масалан, менинг ўзим 1981 йилда говмушларимнинг ҳар биридан 3800 килограммдан сут соғиб олдим.

Р. САЛИМГАРАЕВА,
Тошкент районидаги «Тошкент» совхозининг сут соғувчиси.

2-бет

БУ ГАЛГИ САҲИФАДА ОБЛАСТИМИЗ ХЎЖАЛИКЛАРИДА МОЛЛАРНИ СУНЪИЙ УРЧИТИБ КЎПАЙТИРИШНИНГ АҲВОЛИ ВА БУ СОҲАДАГИ ВАЗИФАЛАР ҲИКОЯ ҚИЛИНАДИ.

ЛАБОРАТОРИЯДАН — ҲАЁТГА

БАРАКАНИНГ БОШИ

Ҳозирги кунда республика наслчилик корхонасида маҳсулдорлиги юқори бўлган бир неча буқаларнинг уруғи сунъий урчитишда фойдаланиш учун тарқатилмоқда. Шу йўл билан кўпайтирилган сигирларнинг маҳсулдорлиги ниҳоятда юқори бўлмоқда. Сунъий урчитиш тўғри ташкил этилган хўжаликларда ҳар йили бир сигирдан битта соғлом бузоқ олишга муваффақ бўлинмоқда.

Шунинг учун ҳам областимиз хўжаликларида сигирларни ўз вақтида урчитишга эътиборни янада кучайтириш керак. Бу соҳада институтимиз олимлари колхоз ва совхозлар учун наслчилик фермалари ва зотли молларни кўпайтириш бўйича бир қатор тадбирлар ва тавсияларни ишлаб чиқдилар. Уларни амалга оширишда чорвадорларга бажонидил ёрдам кўрсатмоқдалар. Сунъий урчитиш пунктларини қуриш ва жиҳозлашда амалий ишлар қилинаётир. Шунинг учун ҳам кўпгина хўжаликларда бажарилган ишларнинг натижаси қувончли самара бераётир. Бу хўжаликларда насл ядроси учун сигирлар ва буқалар танланиб, сараланиб, парвариш қилинмоқда. Улардан олинаётган бузоқлар махсус ўстирилиб, зотдор сигир подаларини тўлдиришда фойдаланилмоқда.

Афсуски, баъзи колхоз, совхоз ва чорвачилик хўжаликларида сунъий урчитишга эътибор берилмаслиги натижасида сигирларнинг бир қисми қисир қолмоқда. Институтимиз олимларининг ҳисоб-китобларидан шу нарса аниқландики, агар куйикка келган сигирни урчитиш бир кунга кечикса унинг болалаши орқага сурилади, йил давомида битта сигирдан кунига ўртача 3—4 килограмм кам сут соғиб олинади. Бошқача қилиб айтганда, бир йилда юз бош соғин сигирдан 18—22 тоннагача сут кам соғилади. Сигирларни урчитиш 9—13 кунга чўзилиб кетса, ҳар юз бош сигирдан 3—4 бузоқ йўқотилади.

Булардан ташқари баъзи хўжаликларда катта маблағлар эвазига тайёрланган наслли буқаларнинг уруғлари маълум муддат сақлангач, кўр-кўрона ташлаб юборилмоқда, ёки ишлатилди деб ёлғон маълумот берилади. Бу ана шундай колхоз ва совхозларда чорвачилик мутахассисларининг масъулиятни ҳис қилмасликлари оқибатида келиб чиқмоқда.

Шунингдек, кўпгина жойларда осеменаторлик вазифасида ишлаётган кишиларнинг малакаси, маълумоти ҳам йўқ. Бундай хўжаликларда сигирларнинг кўпчилиги қисир қолиши табиий ҳол. Шундай экан бу вазифага махсус осеменаторлик курсларини битириб чиққан, маълумотли кишиларни қўйиш керак. Колхоз-совхозларда сунъий урчитиш пунктларини такомиллаштириш, осеменаторлар масаласини тезроқ ҳал қилиш шу куннинг кечиктириб бўлмас вазифасидир.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ,
Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институтининг лаборатория мудири.

◆ Фарида Шаметова Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхознинг илғор сут соғувчиларидан бири. У бу йил боқимидаги сигирлар маҳсулдорлигини 4 минг килограммга етказиш учун курашмоқда.

В. Портнов фотоси.

◆ «Пискент» совхози чорвадорлари юбилей йили социалистик мусобақасини кун сайин авж олдирмоқдалар. Тажрибали сут соғувчи Г. Сафарова меҳнат беллашувининг олдинги сафларида бормоқда. У юбилей шарафига ҳар бир сигирдан камида 5 минг килограммдан сут соғиб олишга сўз берган.

А. Икромов фотоси.

ТАКЛИФ—МУЛОҲАЗА

МОЛИМИЗ НАСЛДОР БЎЛСА ЭДИ...

БИЗ ҳам чорвадормиз, Хонадонимизда 3 бош соғин сигир бор. Соғиб олинаётган сутнинг эҳтиёждан ортиқчасини давлатга топширамиз. Ўтган йили салкам 8,5 тонна сут тайёрлаб бердик.

Ҳисоблаб чиқсак, қарамоғимиздаги ҳар бир сигирдан йил давомида 2830 килограммдан сут соғиб олинибди. Бу жуда паст кўрсаткич, албатта. Чунки, кўп хонадонлардаги сингари бизда ҳам асосан жайдари сигирлар боқилади. Бундай сигирларни қанчалик емлаб, парвариш қилманг, бундан ортиқ маҳсулот бермайди.

Хонадонларда ҳам зотдор, серсут моллар боқилса яхши бўларди. Ана шу мақсадда шахсий хўжаликларга қарашли сигирларни урчитиш учун махсус пунктлар ташкил қилинса, бу пунктлар зотли буқаларнинг уруғлари билан таъминланса, малакали мутахассислар хизмат кўрсатишса соз бўларди.

Қ. МИРЖАМОЛОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхоз механизатори.

3-бет

ОҒИРЛИГИ—560 КИЛОГРАММ

ЧОРВАЧИЛИК билан шуғуллана бошлаганимга 20 йилдан ошди. Бўрдоқибоқарман. Ҳар бир қорамолнинг тирик вазнини 550—560 килограммга етказиб гўштга топшираяпман.

Ҳамкасбларим, баъзан мендан бундай юқори кўрсаткичларга қандай қилиб эришаяпсиз, деб сўраб қолишади. Аввало меҳр, ихлос билан, ишга берилиб меҳнат қиламан. Билмаганларимни биладиган одамлардан сўраб ўрганишдан орланмайман. Иккинчидан, еганига яраша семирадиган наслдор молларни танлаб бўрдоқига қўямиз.

Колхоз раҳбарлари, мутахассислари ҳам бу муҳим ишга жиддий эътибор билан қарашаяпти. Фермада асосан қора-ола зотли моллар боқилаяпти. Ҳозир зотдор сигирлардан олинган 20 бош буқани боқмоқдаман. Сувидан, озуқасидан вақтида хабар олиб тураман, қашлайман, эркалайман, яйратаман. Қайтими яхши. Бир кеча кундузда этига 1 килограмм ва ундан ортиқ эт қўшилмоқда. Шу ҳисобга боқиш даври ҳам кескин қисқараётир.

Ў. ЖОНБЎСИНОВ,
Калинин районидаги «Партия XX съезди» колхози бўрдоқибоқари.

ТАЖРИБАЛАРИМИЗНИ ЎРТОҚЛАШАМИЗ

ЮЗДАН ЮЗТА

МЕН колхозга осеменатор бўлиб ишга келган пайтимда ҳар бош соғин сигирдан 1 минг 800 килограммдан сут соғиб олинар эди. Ўтган йили эса кўрсаткич 3 минг 200 килограммдан ошиб кетди. Шунингдек, чорва туёғи ҳам кескин ўсди. 1969 йилда ҳар юз бош сигирдан 60 тадан, 1981 йилда эса 95—96 тадан бузоқ олинди.

Бунга биз кўп жиҳатдан наслчилик ишларини яхши йўлга қўйганлигимиз, сигирларни сунъий усулда урчитишга катта аҳамият бераётганлигимиз туфайли эришмоқдамиз. Фермадаги сигирларнинг биронтаси ҳам қисир қолмаяпти. Хўш, бунга қандай эришилмоқда.

Фермамиздаги сунъий қочириш пункти замонавий асбоб-ускуналар билан тўла таъминланган. Улардан тўғри ва унумли фойдаланмоқдамиз. Бу ишда менга Камол Бойжумонов сидқидилдан ёрдам бериб келмоқда. У бошқа ишлар билан чалғимасдан, асосан сигирларни назорат қилиб боради. Куйикка келдими, дарҳол пунктга олиб келади. Бунинг учун унга иш ҳақига қўшимча ҳар бош сигир ҳисобига 1 сўмдан ҳақ ёзилади. Бу тадбир яхши самара бермоқда.

Сигирларни сунъий урчитиш икки босқичда амалга оширилади. Бу нима дегани? Масалан, эрталаб куйикка келган сигир бўлса уни биринчи соғимдан кейин бир бор урчитилади, орадан 10 соат ўтгач бу иш яна такрорланади. Сигир урчитилган куни эрталабки ёки кечки соғинларнинг биридан воз кечамиз. Бу сигир организмидаги биологик-гормоник ўзгаришларнинг ўз ҳолига келишига ёрдам беради. Уруғни яхши қабул қилади, биронтаси қисир қолмайди. Орадан 1—1,5 ой ўтгач сигир бўғоз бўлган-бўлмаганлиги яна бир бор текшириб кўрилади.

Ветеринар врач ҳамкорлигида ҳар бир сигирнинг саломатлиги пухта текширилади. Агарда сигирнинг жинсий органлари касалланган бўлса, дарҳол даволашга киришилади. Шунингдек, биз сигирларни махсус очиқ майдонларда бир кеча-кундузда камида 3—4 километр сайр қилдириб, яйратамиз. Бу тадбир ҳам уларнинг ўз вақтида куйикка келишига катта ёрдам беради, бўғоз бўлса, бузоғи соғлом туғилади.

Ҳисоб-китоб ишларида қатъий тартиб ўрнатилган. Туғилган бузоқларнинг қандай ўсаётганлиги, биринчи марта бузоқлайдиган ғунажинлар, сигирлар урчитилгандан сўнг уларнинг ҳолати ҳар ой давомида кузатилади, бу ҳақдаги маълумотлар махсус дафтарларга қайд қилиб борилади. Ҳозиргача 460 сигирнинг ҳар юз бошидан ўртача 80 тадан бузоқ олдим.

Г. Я. КАМЕНОВА,
Орджоникидзе районидаги «Коммунист» колхозининг осеменатори, чорвачилик аълочиси.

ҲАМКОРЛИК

ХЎЖАЛИГИМИЗДА гўшт сут етиштириш йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Ўтган йили давлатга 470 тонна гўшт, 3708 тонна сут етказиб берилди. Ҳар бош сигирдан соғиб олинган сут 4400 килограммни ташкил этди. Гўштга топширилган ҳар бир қорамолнинг ўртача тирик вазни 500—520 килограммдан тош босди.

Қорамолларимиз маҳсулдорлигининг ортиб боришида уларнинг зотини яхшилаб бораётганимиз катта аҳамиятга эга бўлмоқда.

Колхозимизда моллар подасини наслдор, маҳсулдорлиги юқори бўлган қорамоллар билан алмаштириш асосан сунъий урчитишни кенг қўллаш туфайли амалга оширилмоқда. Бу муҳим ишда бизга Ўзбекистон давлат наслчилик корхонаси ходимлари яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Чорвачилик комплексимизда замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган сунъий урчитиш пункти ишлаб турибди. Бу ерда юқори малакали осеминаторлар меҳнат қилишади. Наслчилик корхонасидан юборилган уруғлардан урчитилган сигирлар алоҳида парвариш қилиб борилади. Улардан олинган соғлом бузоқлар ўстириш учун қолдирилмоқда. Натижа жуда қувончли бўлаётир. Ҳозир ферма ва комплексларимизда боқилаётган барча моллар асосан қора-ола зотли сермаҳсул моллардан иборатдир.

1980 йилдан буён биз турли район ва хўжаликларга зотдор ғунажинлар етказиб бера бошладик. Яқинда Паркент райони хўжаликларига 536 бош бузоқ сотдик.

Колхозимиз чорвадорлари СССРнинг 60 йиллиги нишонланадиган йилда янада юксак марраларни кўзлашган. Бу йил соғин сигирлар маҳсулдорлиги 4600 килограммга, гўшт учун боқилаётган қорамолларнинг тирик вазни 500 килограммга етказилади. Шунингдек, наслчилик ишларини янада такомиллаштирамиз, ҳар 100 бош сигирдан 100 тадан соғлом бузоқ олинишини таъминлаймиз.

Э. ПАК,
Коммунистик районидаги «Правда» колхозининг селекционер зоотехниги.

◆ Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган чорвадор Хурсанд Абилова номини Оҳангарон районидаги Куйбишев номли совхоз ишчилари ҳурмат билан тилга олишади. Суратда: Х. Абилова, ферма мудири Д. Жўрахонов ва зоотехник К. Хайталиевлар.

А. Усмонов ва Р. Нуриддинов фотолари. (ЎзТАГ)

4-бет

Чўпон ота ферма кезади

СИЗЛАРДАН УМИД КАТТА

МЕН яхши биламан. Ғалабаликларнинг довруғи давон ошган. Хўжаликларнинг экономикаси мустаҳкамланиб бойиб бораяпти. Улар ҳар қандай юмушни, топшириқни бажаришга қодирдирлар. Ана шуларни ўйларканман, кейинги икки йилда районда сут етиштириш камайиб кетганлиги ҳақидаги маълумотлардан ажабландим. Ярим йиллик якун ҳам қониқтирмади. Ўтган йилга қараганда маҳсулот етиштириш суръати бир мунча камайган. Хўш? Бунинг боиси нимада?

Фермаларда бўлиб мутахассислар, чорвадорлар билан дилдан суҳбат қурдим. Маълум бўлишича, айрим хўжаликларда сигирлар парвариши яхши эмас экан.

Эҳ аттанг, ғалабалик биродарлар, ўтган йилги сабоқлардан хулоса чиқармабсизлар-да! Ўшанда ҳар юз бош сигирдан аранг 75 тадан бузоқ олингандику. Хатомизни тузатамиз, ишимизни яхшилаймиз, деб ваъда берган эдинглар-ку!

Ёки имконият йўқми?

Ундай деб айтиш инсофдан бўлмас. Янги комплекслар қурилган. Сунъий урчитиш пунктлари жиҳозлаб қўйилибди. Уларда мутахассислар ишлашяпти.

— Танбеҳингиз ўринли отахон, — деб мени юпатди районнинг бош зоотехниги А. Маденов, — ҳисоб-китобни кучайтирдик. Ҳар бир фермада соғин сигирлар алоҳида назоратда.

Мана, «Заря коммунизма» колхози фермасидамиз. Бу ерда 400 бош сигирга мўлжалланган янги комплекс ишга тушди. Ҳамма шароит бор. Бироқ, натижа эса кўнгилдагидек эмас. Олти ой давомида ҳар юз бош сигирдан атиги 42 тадан бузоқ олибдилар.

— Бу ўтган йилнинг шу вақтидагига нисбатан 3 тадан кам, — деб бошини қуйи эгиб жавоб берди ферманинг бош зоотехниги Я. Ким.

— Нега?

— Энди мен сизга айтсам, отахон, — деб чайналди Ким, — сигирлар сутдан чиққан пайтда уларни яхши боқолмаяпмиз.

«Москва», «Победа», Ленин номли колхозларда бўлганимизда ҳам ана шундай мужмал жавобларни эшитдик. Лекин бошқа хўжаликлар яхши натижага эришаяпти-ку. Улар қийинчиликларни бамаслаҳат, ақл-идрок билан енгишяпти-ку?

Калинин номли, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозлари, Киров номли ўқув хўжалигида, Свердлов номли колхозда соғин сигирларнинг қисир қолишига йўл қўйилмаяпти. Улардан кўпроқ соғлом бузоқ олиняпти. Улар ҳеч вақт баҳонани рўкач қилмайдилар. Имконият қидирадилар. Булардан ўрнак олса бўлмайдими?!

Менинг бу фикримга бош зоотехник Маденов ўғлим ҳам қўшилди.

— Тўғри айтасиз, отахон, — деди у. — ҳаракат қиляпмиз-у, лекин ҳамма бирдек ишламаяпти-да.

Қизиқ, чучмал жавобни қаранг!.. Ишламаса ишлатинг! Ахир шунинг учун ҳам сиз бош мутахассиссиз-ку!

Маълумки Озиқ-овқат программаси зиммамизга катта масъулият юклаган. Вазифалар аниқ. Режалар белгиланган. Уларни бекаму-кўст амалга ошириш учун ҳамма бир ёқадан бош чиқариб меҳнат қилиши лозим. Биз бунга ишонамиз.

Чўпон отанинг сафар таассуротларини В. ШАБАЛИН ёзиб олди.

СИГИРЛАР ТИЛГА КИРДИ

СИГИР:
Рангкўр — ҳол сўр, бизда сут нима қилсин, мудир ака!

Ез ўтиб боряпти, таралла-бедод қачонгача?

А. Ҳолиқов расмлари.

«ЧОРВАДОР» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ХОТИРЖАМ БЎЛИНГ, ҲАММАСИ ЖОЙИДА»

ШУ йил 2 июнда «Тошкент ҳақиқати» газетасининг «Чорвадор» саҳифасида ана шу сарлавҳа билан мақола берилган эди. Унда Бўстонлиқ районидаги Карл Маркс номли колхозда чорва моллари маҳсулдорлиги анча пасайиб кетганлиги, натижада давлатга маҳсулот сотиш планлари бажарилмай қолганлиги кўрсатилган эди.

Яқинда мазкур мақола юзасидан район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ю. А. Ҳайдуровдан жавоб олинди. Унда жумладан, шундай дейилади:

— Мақолада кўрсатилган фактлар тўла тасдиқланди. Ҳақиқатан ҳам Карл Маркс номли колхоз ўтган йили планга нисбатан 30 тонна сутни кам топширган эди. Бунинг боиси хўжаликда наслчилик ишлари юксак савияда эмас эди. Шу туфайли кўплаб моллар қисир қолган. Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш соҳасида амалга оширилган ишлар ҳам талаб даражасида бўлмади.

Бу йил иш бир мунча яхши боряпти.

Лекин ҳали ферма ишларида анчагина нуқсонлар бор. Сут етиштириш бўйича белгиланган суръатлар яхши бажарилмаяпти.

Бу камчиликлар район партия комитети бюро йиғилишида, колхоз партия комитетининг кенгайтирилган мажлисида барча мутахассислар, чорвадорлар иштирокида муҳокама қилинди. Ўз ишига совуққонлик билан муносабатда бўлганлиги учун колхоз зоотехниги К. Мўминов ва ферма мудири Т. Бегалиев ўртоқлар қаттиқ огоҳлантирилдилар. Гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва топширишни кўпайтиришга қаратилган тадбирлар ишлаб чиқилди.

Ҳозир ана шу тадбирларнинг амалга оширилиши юзасидан ишлар кучайтириб юборилди.

Жамоатчи редколлегия: Ш. А. АКМАЛХОНОВ (редактор), И. В. АЖИНОВ, А. Е. БАКИРОВ, Т. Г. ГОТИН, Б. В. ЖЕРДЕВ, М. ИСОҚОВА, Н. РИХСИЕВ (масъул секретарь), В. ШАБАЛИН.

БУ ИШДА ХАТО ҚИЛМАНГ

Тарбия ишининг ўзига хос мураккаб шарт-шароитларини анализ қилиб кўрайлик. Биз педагогик иш жараёнида мактабда ва оилада болалар билан яқиндан дўст-қадрдон тутинишга, уларнинг ички дунёсига киришга уриниб кўрдик ва озмикўпми бу мақсадга эришдик.

Аввало шуни алоҳида қайд этиш керакки, тарбия ишида «Ундай қилинг, бундай қилинг!» деган тайёр рецепт бўлиши мумкин эмас. Содир бўлган ҳар бир воқеанинг сабабларини синчковлик билан аниқлаш, унга нисбатан кўриладиган тадбирий чораларни оқилона топа билиш, изланиш тарбиячидан қунт, катта тажриба ва маҳорат талаб этади. Яхши ё ёмон нарса ҳеч қачон боланинг назаридан четда қолганмас. Буни зинҳор ва зинҳор унутмаслигимиз керак. Биз ҳурматли ота-оналарни болаларнинг катталар ҳақидаги айрим мулоҳазалари билан таништириб ўтмоқчимиз.

...Еттинчи синф ўқувчиси Ҳалима энг яқин сирдошига, дугонасига ўз уйидаги баъзи масалаларни баён этиб, опаси билан бўладиган дўстона муносабатларини шундай ҳикоя қилади:

— Мен опамни жуда яхши кўраман. Бир кун кўрмасам соғиниб қоламан. Доим бирга юрамиз, бир хилда кийинамиз. Бизни кўрганлар Фотма-Зуҳрамисизлар, деб сўрашади. Орамизда фақат икки ёш фарқ бор, холос. Онамнинг биргина опалари бор. Холам Душанбада турсалар-да, икковлари жуда иноқ. Онам бизга: «Сиз ҳам биздек аҳил ва иноқ бўлинглар!» деб насиҳат қиладилар.

Хайри дугонасининг сўзини бўлиб, «сизларни бир-бирингиздан камситишмайди, бирдай кўришади», — дейди. Бизнинг оилада эса, ундай эмас. Иқбол опамга алоҳида эътибор билан қарашади. Дадам билан ойим нима олиб келишса Иқболга беришади. Онам бўлса кўринганга «Иқболим жуда ажойиб қиз бўлганда» деб мақтаганлари-мақтаган. Опамга доим янги кийим-бош олиб беришади. Унинг эскисини мен кияман. Ахир ўзинг ўйлаб кўргин, ҳозир еттинчи синфда ўқийману, ақалли бирон марта янги мактаб формаси олиб беришмайди. Бу менга аввалари билинмас эди, энди эса жуда алам қилади.

Энди бошқа бир мисол. VIII синф ўқувчиси Матлуба ўз оиласидаги айрим масалалар ҳақида шундай фикрлар баён этади:

— Бизнинг оиламизда 8 бола бор: етти ўғил, бир қиз. Ота-онам ишлайди. Оила ишларини барчамизга баравар тақсим қилиб беришган. Ҳеч ким ўз юмушини «фалончи қилсин» деб ташлаб қўймайди. Ўғил болалар «Бу қиз боланинг иши-ку», деб ҳам айтишмайди. Дам олиш куни кир ювадиган машинада кир ювамиз. Студент акам машинани бошқариб турадилар. Кирларни тозалаб ювгач, машинани ўзлари тозалаб қўядилар. Ака-укаларим кийимларини ўзлари дазмол қилишади.

Хуллас, бизнинг уйда ҳамманинг ўз вазифаси бор. Агарда биз шундай тартиб ўрнатмасак, катта оилани бошқариш қийин бўлар, онам ишлай олмас эдилар. Кийим-кечак масаласида ҳеч тенгсизлик йўқ. Акамга кичик келиб қолган кийимларни укаларим жон-жон деб кийишади. «Мана мен ҳам акамдай бўлиб қолибман-а» — деб ҳатто ифтихор қилишади. Байрамларда ҳаммамизга навбати билан янги кийим олиб беришади. Кеч қурунлари ва эрталабки нонушта пайтларида уйимизга кириб қолган киши бу ерда мажлис бўлаяптими деб ўйлайди. Ҳаммамиз ўз ўқишларимиз, ишларимиз ҳақида баҳслашиб кетамиз. Айрим масалаларда тортишиб қоламиз. Шунда биз ҳал қила олмаган жумбоқни онам ёки дадам аста тушунтириб беришади. Оиламизда ҳаммамиз бир-биримиз билан хушмуомаламиз. Доим дадам билан ойимларнинг ҳурматларини жойига қўйишга ҳаракат қиламиз. Уларга муносиб фарзанд бўлишга интиламиз. Бир оиланинг фарзанди бўла туриб, бир-бири билан келиша олмайдиганларни кўрсам, эшитсам жуда ҳайрон бўламан.

ОИЛАДАГИ ТАРБИЯ ҲАҚИДА МУЛОҲАЗАЛАР

Матлубанинг ўз оиласи ҳақида фахрланиб айтган сўзларига изоҳнинг ҳожати йўқ. Ҳаётда шундай аҳил оилалар борлигидан шодланамиз. Ахир бундай намунали оилалар жамиятимизда оз эмас.

Болалар катталар ҳақидаги ўз мулоҳазаларида бизнинг тарбия ишимиздаги ютуқ ва камчиликларимизни рўй-рост ва ҳаққоний баён этиб бермоқдалар. Жумладан, X синф ўқувчиси Раъно ўз онаси билан бўлган дўстона муносабатларини шундай ҳикоя қилади:

— Мен мактабдаги воқеаларни доим онамга гапириб бераман. Онам сўзларимни эшитгач, ўзларича фикр қилиб, ким ҳақ-у, ким ноҳақ эканини айтиб берадилар. Бир куни онамга ўз синфимизда бўлган воқеани сўзлаб бердим: Энг яқин синфдошим Мавсума қадрдон бир дугонасига хат ёзган экан. У хатида айрим қизларимиз ўз дугоналари билан дўстлашиш ўрнига, синфимизда бўлган воқеаларни бош пионер вожатийга астагина «симсиз қўнғироқ» қилиб юришади. Вожатиймиз ҳам бу чақимчиларнинг сўзига лаққа тушади. Мен бундай ҳақсизликларни жуда ёмон кўраман. Айтингчи, дўстим, шундай қилиш тўғрими?»... деб ёзган экан. Мавсуманинг хатини кимдир китобининг орасидан олиб вожатийга кўрсатибди. У Мавсумани чақириб, дўқ уриб, уришиб берипти. Айтинг-чи, онажон, Мавсума тўғри иш қилдими, йўқми? — деб сўрадим. Онам астагина вожатиймиз ноҳақ эканини тушунтириб, Мавсума бор гапни рўй-рост юзга айтгани жуда тўғри дедилар.

Бола тарбияси ниҳоятда мураккаб масала. Тарбия ишида хатога йўл қўйсак, бунинг учун баъзан умрбод изтироб чекиб юрамиз. Боланинг қалби худди жавоҳир тўла сандиққа ўхшайди. Унга калит солиш, дур-жавоҳирлардан баҳраманд бўлмоқлик бизнинг ўз қўлимизда, яъни болалар тарбияси учун масъул ота-оналар ва тарбиячилар қўлидадир.

Бола қалбига тўғри йўл топиш омилларидан бири уни яқиндан билмоқ, шодликлари ва қайғули кунларида бирга бўлмоқлик ва ёрдам бермоқликдир. Болалар бизга ишонишсин. Шундагина улар биз билан дўстлашадилар. Фақат дўстлашувда бир нарсани — бола тарбияланувчи, ота-она эса тарбиячи эканини асло унутмаслик керак.

Нусратхон ВАЛИЕВА,

педагогика фанлари кандидати. Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг доценти.

▲ Қизил Байроқ ва Қизил Юлдуз орденли Тошкент олий умумқўшин командирлар билим юрти бу йил 120-марта ўз битирувчиларини кузатади. Бугунги курсантлар ҳам катта авлод анъаналарини муқаддас сақлаб кўпайтириб бормоқдалар. Улар «Ленинчасига яшаймиз ва ўқиймиз» шиорига қатъий амал қилишмоқда.

Суратда: билим юртини тугатган, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, генерал-лейтенант Собир Собирович Охунжонов (чапдан иккинчи) курсантлар даврасида.

Р. Шагаев фотоси. (ЎзТАГ).

ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИНИНГ ЁЗГИ ТЕАТРИДА

31 ИЮЛЬ — 1 АВГУСТ СОАТ 20.30 ДА

Озарбайжонлик паҳлавон

Қазбек МАГЕРРАМОВ

ва бўғма илонларни ўргатувчи артист

Анатолий СТОЙКОВЛАР

ИШТИРОКИДА

ШАРҚ ЮЛДУЗИ

ЦИРК КОЛЛЕКТИВИНИНГ ТОМОШАЛАРИ

ПРОГРАММАДА: иллюзион ҳазиллар, масхарабозликлар ҳамда бўғма илонлар билан ҳар хил ўйинлар.

Касса соат 14.00 дан очиқ.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ЙИЛИГА МИЛЛИОН ТУП

Халқимиз азалдан гўзаллик шайдоси. Шаҳримизнинг ҳар бир оиласи боғ яратишга, кишилар кўзини қувонтиришга ошиқади. Бу борада манзарали боғдорчилик совхози ишчи-хизматчилари амалга оширaётган ишлар айниқса диққатга сазовордир. Биргина ўтган йилнинг ўзида бу хўжаликда 15 миллион 400 минг дона турли нав гуллар етиштирилиб, пойтахт аҳолисига ҳадя этилди.

Бундан бир неча йил аввал совхозда манзарали ўсимликларни кўплаб етиштиришга астойдил киришилган эди. Шундан сўнг қўшни республикалар ҳамда областларда тўпланган бой тажрибалар ўрганилди. 40 га яқин тезпишар гул навлари хўжаликка келтирилди. Ҳозир йилнинг исталган пайтида гул дўконларидан уларни харид қилиш мумкин. Лекин, совхоз ишчилари қўлга киритилган ютуқлар билан чекланмоқчи эмаслар. Ҳар йили гул кўчатларини ўтказиш деярли миллион донага кўпайтириб борилмоқда.

ЛОЙИҲАЧИЛАР ҲИССАСИ

«Ўзгипросельстрой» лойиҳа институти ходимлари қишлоқларимиз жамолини янада очиш учун янги-янги ишларга қўл урмоқдалар. Бугунги кунда республикамизнинг барча областларида институт инженерлари томонидан яратилган лойиҳалар асосида чорвачилик комплекслари ва фермалари, паррандачилик фабрикалари, теплица комбинатлари, маданий-маиший объектлар, ишлаб чиқариш участкалари бунёд этилмоқда.

Кейинги пайтларда лойиҳачилар корхона ва муассасаларнинг ёрдамчи хўжаликлари учун молхона ҳамда паррандахона макетларини тайёрлаб бермоқдалар.

Институт олимлари юбилей йилида республикамизнинг турли областларида барпо этиладиган объектларининг қурилиш таннархини бир мунча арзонлаштира оладиган лойиҳаларни тайёрлаш мажбуриятини олдилар.

М. ЗАРИПОВ.

АГАР ИШТИЁҚ БЎЛСА

Кейинги йилларда партия ва ҳукуматимиз мустаҳкам соғлиқ гарови бўлган физкультура ва спортга катта эътибор беряпти. Бу борада муҳим қарорлар қабул қилинмоқда. Жумладан, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Физкультура ва спортнинг оммавийлигини янада ошириш тўғрисида»ги қарори ҳам фикримизнинг ёрқин далилидир. Ушбу муҳим ҳужжатда «Асосий эътибор меҳнаткашларни, ёшларни бевосита корхоналарда, колхозларда, совхозларда, муассасаларда, ўқув юртларида ва аҳоли истиқомат жойларида физкультура ва спорт машғулотларига жалб этишга қаратилсин» деб таъкидланган.

Колхозимизда физкультура ва спорт меҳнаткашлар, уларнинг оила-аъзолари ва биринчи навбатда ёшларнинг турмушига кенг сингиб боряпти. Очиғини айтганда хўжалик правлениеси жисмоний тарбияга эътиборни кучайтираётганлиги нур устига нур бўлаяпти. Яна бир муҳим томони шуки, экономистларнинг ҳисоб-китобига кўра физкультура ва спорт билан шуғулланаётганлар кам касалликка чалинмоқдалар. Бундан ташқари тартиб-интизом мустаҳкамланиб, ҳар хил сабаблар билан ишга келмаслик ҳоллари рўй бермаяпти.

Шуни қувонч билан таъкидлаш керакки хўжалик раҳбарлари колхозимиз шон-шуҳратини ошириш ва доимо маҳсулотни кўпайтириш тадбирлари қатори физкультурага алоҳида эътибор беришяпти. Жумладан, Маданият саройи қошида мухташам спорт зали барпо этилди. Бу ерда ёшларнинг машғулотлар ўтказишлари учун барча жиҳозлар ва шароит етарли. Айни пайтда спорт залимизда нафақат район, балки область бўйича ҳам мусобақалар ўтказиляпти. Бундан ташқари физкультурачилар ихтиёрига мактаб стадиони ва спорт майдончалари бериб қўйилган. Ҳар бир дала шийпони шахмат-шашка ва теннис столчалари, тошлар билан таъминланган.

Хўжалигимиз командалари область ва республика мусобақаларида ғолиб чиқишмоқда. Уч нафар йигитимиз Ўзбекистон чемпиони унвонига эга. Спортчиларимиз район спартакиадаларида кетма-кет уч йил мобайнида умумкоманда ҳисобида биринчи ўринни эгаллашди.

Лекин эндиликда физкультурачиларимиз учун мавжуд спорт базалари камлик қиляпти. Буни хўжалик правлениe аъзолари яхши тушуниб етишган. Шунинг учун ҳам улар физкультуранинг оммавийлигини янада ошириш, айни пайтда спорт базаларини кенгайтириш учун конкрет ишлар олиб боришмоқда. Улардан бири стадион, бассейн (иситиладиган) теннис корти, гимнастика шаҳарчаси, спорт майдончалари бўлган спорт комплексини барпо этишдир. Комплекс барпо этиладиган ер ҳам ажратилди. Ўйлаймизки, тез орада мазкур спорт иншоотига қўл урилади.

Ҳар бир ишни амалга ошириш учун иштиёқ кучли бўлиши керак. Ўйлаймизки, бу иштиёқ бизни ҳам спортда янги-янги муваффақиятларни қўлга киритиш учун олға чорлайверади.

В. КИМ,

Коммунистик районидаги «Ленинский путь» колхози раисининг ўринбосари.

Физкультура ва спортнинг оммавийлиги учун

БИРИНЧИ ДАВРАДАН СЎНГ

Пойтахтнинг «Динамо» ва Одессанинг «Черноморец» командалари ўртасидаги учрашув билан (бу ўйинда Қора денгизчилар 1:0 ҳисобида ғолиб келишди). олий лига командалари биринчи даврага якун ясадилар. Бир неча ўйин кечиктирилди. Командаларнинг бугунгача бўлган турнир жадвалидаги аҳволи қуйидагича:

Командалар	Ў	Т	О
«Динамо» Мн	17	32-19	26
«Арарат»	17	24-18	22
«Металлист»	17	18-12	20
«Динамо» К	16	24-14	19
«Динамо» Тб	14	25-20	18
«Пахтакор»	17	18-17	18
«Днепр»	17	18-21	17
«Кубань»	16	21-19	16
«Торпедо» М	16	15-13	16
«Спартак»	16	20-16	16
«Зенит»	16	15-18	16
«Динамо» М	16	20-20	15
ЦСКА	16	18-21	15
«Нефтчи»	17	23-31	14
«Черноморец»	16	14-17	13
«Торпедо» Кт	17	18-27	11
«Шахтёр»	16	9-22	8

УЙДА ҚАНДАЙ ПОЙАБЗАЛ КЕРАК?

ЕНГИЛ, ЧИДАМЛИ, ИШ КУНИДАН СЎНГ УНДА ЮРИШ ҚУЛАЙ БЎЛИШИ КЕРАК.

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

«УЗОБУВЬТОРГ»НИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ БАЗАСИДА УЙ ПОЙАБЗАЛЛАРИ БОР.

АЕЛЛАР УЧУН:

турли рангда, драпдан тикилган орқаси очиқ туфлилар; драпдан ва жинси матодан тикилган, орқаси ёпиқ туфлилар: ултони чармсимон резина шиппаклар.

ЭРКАКЛАР УЧУН:

орқаси очиқ ва ёпиқ хром туфлилар; орқаси очиқ драп туфлилар: ултони чарм ёки чармсимон резина шиппаклар.

«УЗОБУВЬТОРГ»нинг Тошкент область базаси.

«СОЮЗТОРГ-РЕКЛАМА»

Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

ТОШКЕНТДАГИ 57-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

1982—1983 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Совуқ металларга қирқиш йўли билан ишлов берувчи универсал токарь, фрезерловчи, саноат ускуналари ремонти бўйича механик-слесарь, саноат ускуналари ремонти ва эксплуатацияси бўйича электрик, электр-газ пайвандловчи, автомобиль ремонти бўйича слесарь, ОТК контролёри, электр слесарь, кабель ишлаб чиқариши бўйича электромонтёр, мебелсоз-столяр, саноат совитиш қурилмалари ремонти ва эксплуатацияси бўйича машинист, кучланиш тармоқлари ва электр жиҳозларининг электр монтажчиси.

Ўқиш муддати — 1 ва 3 йил.

8—10 синф ҳажмида маълумоти бўлган йигит-қизлар қабул қилинади.

8-синф маълумоти билан қабул қилинганлар уч йил ўқишади ва тўлиқ ўрта маълумот олганликлари ва касб эгаллаганликлари ҳақида диплом оладилар. Ўқувчилар кунига уч марта овқат: кийим-кечак билан таъминланадилар, бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхонадан жой берилади; 10-синф маълумоти билан электр слесарь, кабель ишлаб чиқариши бўйича электромонтёр, кучланиш тармоқлари ва электр жиҳозларининг электр монтажчиси ихтисослиги бўйича ўқишга кирганлар ҳар ойда 76 сўм стипендия оладилар, ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида уларга иш ҳақининг 50 проценти берилади.

Совет Армияси сафидан запасга бўшатилган ва электр монтажчи ихтисослиги бўйича ўқишга кирган ўсмирларга ётоқхонадан жой берилади.

Ўқиш муддати қисқартирилган (10-синф ҳажмида маълумоти бўлганлар учун — 7,5 ой, 8-синф ҳажмида маълумоти бўлганлар учун — 10,5 ой).

Билим юртида ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини битирганлар техникум ва олий ўқув юртларига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар. Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар корхоналарда мажбурий ишлашдан озод этилиб, ўқишни давом эттириш учун ўрта ва олий ўқув юртларига йўлланади.

Билим юртининг яхши спорт базаси, техника ижоди тўгараклари бор, «Смена» вокаль-чолғу ансамбли ва «Тенгдош» дискоклуби ишлаб турибди. Ёшларнинг ёзги дам олиш базаси мавжуд.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: директор номига ариза, автобиография, характеристика, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, медицина справкаси (286-форма), яшаш жойидан справка, 4 та фотосурат (3х4 см. ҳажмида).

Туғилиш ҳақидаги гувоҳнома (паспорт), ҳарбий учетда турганлиги ҳақидаги гувоҳнома (ҳарбий билет) шахсан олиб келиб кўрсатилади.

Аризалар якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Адресимиз: Тошкент шаҳри, 164-алоқа бўлими, Високовольт массиви, 3-сектор (метронинг «М. Горький» станциясидан 4-автобусда «7-поликлиника» бекатигача, 6, 13, 22-трамвайларнинг, 18-троллейбуснинг «Маиший хизмат уйи» бекатигача борилади).

ТАБИАТ МУҲОФАЗАСИ — ҲАММАНИНГ БУРЧИ

АТРОФ-МУҲИТНИ САҚЛАШ БЎЙИЧА ОБЛАСТЬ СЕМИНАРИ

Табиатни, атроф-муҳитни соф, тоза ҳолда, ҳеч путур етказмай сақлаш ҳозирги давримизнинг муҳим муаммосидир. Бунга эришиш учун барча чораларни кўриш ҳаёт тақазоси бўлиб қолди. Шунинг учун ҳам табиатни муҳофаза қилиш область жамияти ҳамда унинг шаҳар-район бўлимлари бошқа қатор тадбирлар қатори аҳолининг барча табақалари ўртасида бу ҳақда ҳар томонлама тушунтириш, тарғибот-ташвиқот ишларини олиб боришга эътиборни тобора кучайтирмоқдалар.

Кейинги вақтда табиатни муҳофаза қилишга бағишланган мавзуда 600 га яқин лекция ва суҳбатлар ўтказилди. Кенг меҳнаткашлар оммаси ҳузурида 500 дан ортиқ илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар намойиш қилинди. Бундан ташқари жойларда 60 дан зиёд турли кўргазмалар ташкил этилди. Шуларнинг ҳаммаси ўзининг ижобий натижаларини бермоқда: табиат ихлосмандлари сафи кенгаймоқда.

Шу кунларда областимизда сафларида 57 мингдан ортиқ кишини бирлаштирган жамиятнинг 1490 бошланғич ташкилоти ишлаб турибди. 600 дан ортиқ колхоз ва совхоз, саноат корхоналари, қурилиш, транспорт, алоқа ташкилотлари, муассасалар жамиятнинг коллектив аъзолари ҳисобланишади.

Яқинда табиатни муҳофаза қилиш жамияти область Совети томонидан тарғибот ва ташвиқот ишларини янада яхшилашга бағишлаб ўтказилган уч кунлик семинарда бу ва бошқа шунга ўхшаш қизиқарли фактлар келтирилди. Областимизнинг табиати гўзал, ҳайвонот олами турли-туман бўлган районларидан бири ҳисобланган Паркентда ўтказилган бу семинарда область жамияти ходимлари, шаҳар ва район бўлимларининг масъул секретарлари қатнашишди. Унда табиатни муҳофаза қилиш жамияти республика Совети президиуми раисининг ўринбосари Р. Муқимов доклад қилди. У РСФСР табиатни муҳофаза қилиш жамияти тажрибаси ҳақида батафсил сўзлаб берди.

Музокараларда қатнашган табиатни муҳофаза қилиш область Совети раисининг ўринбосари Т. Турсунов, жамиятнинг Ўрта Чирчиқ район бўлими масъул секретари Т. Абдуллаева, Бўстонлиқ район бўлими масъул секретари В. Диденко, Паркент район бўлими масъул секретари С. Юнусовлар табиатни муҳофаза қилиш соҳасидаги тажрибаларини ўртоқлашдилар, ҳал қилиниши лозим бўлган муаммолар, жамият фаолиятини янада жонлантириш, уни замон талаблари даражасида бўлишини таъминлаш ҳақидаги фикр-мулоҳазаларни ўртага ташладилар.

Семинар қатнашчилари Паркент районида бу борада қилинаётган ишлар, тўпланган тажриба ва у бераётган самара билан яқиндан танишишди. Улар Чотқол тоғ ва ўрмон давлат қўриқхонасида бўлиб, у ердаги табиат музейи экспонатларини кўздан кечирдилар.

Қ. КАРИМОВ.

Халқаро ҳаёт

ИСРОИЛ ҲАРБИЙЛАРИ ҚАРОҚЧИЛИК ҚИЛМОҚДАЛАР

ЖЕНЕВА, 28 июль. (ТАСС). Исроил ҳарбийлари фаластинликларга ва Байрут аҳолисига ёрдам беришда халқаро Қизил Крестга ҳамон тўсқинлик қилмоқдалар.

Халқаро Қизил Крест комитети Ғарбий Германиянинг халқаро Қизил Крест ихтиёрига берилган «М/С флора» кемаси Жуния портида ракеталар билан шикастлантирилганлигини хабар қилди. Кеча эрталаб кема у ерга келган эди. Экипаж аъзоларидан бир киши ҳалок бўлди, кўп киши жароҳатланди.

Шу жиддий воқеа, дейилади хабарда, халқаро Қизил Крест комитети Байрут учун мўлжалланган 83 тонна дори-дармон, вакцина ва қон плазмасини, шунингдек, дала госпитали учун асбоб-ускуналарни кемадан бўшатаётган бир пайтда содир бўлди.

▲ Исроилда Ливандаги урушга қарши норозилик ҳаракати кучайиб бормоқда. Яқинда Тель-Авив марказида бу урушга қарши йирик намойиш бўлиб ўтди. Намойишда 100 мингга яқин исроиллик иштирок этди.

АП—ТАСС телефотоси.

РИЁКОРОНА ҚАРОР

ВАШИНГТОН, 28 июль. (ТАСС). АҚШ давлат департаментининг расмий вакили Д. Фишер навбатдаги матбуот конференциясида президент Р. Рейган Исроилга 155-ММ гаубицалар учун Американинг золдирли ўқдориларини етказиб беришни номаълум вақтгача «тўхтатиб қўйиш» тўғрисидаги қарорини эълон қилди. Д. Фишер «бу қарор доирасидан чиқиб кетадиган бошқа ҳеч қандай тадбир кўрилмади», деб таъкидлади.

Америка обзорчилари Вашингтоннинг бу тадбири риёкорлик ва пропаганда ниятида кўрилганлигини ошкора уқтириб ўтмоқдалар. Вашингтон Ливаннинг тинч аҳолисига қарши фойдаланаётган ваҳшиёна қуролни Исроилга етказиб беришни жаҳон жамоатчилик фикрининг тазйиқи билангина вақтинча тўхтатишга мажбур бўлди. «Вашингтон пост» газетаси конгресс ҳам, маъмурият ҳам Америка ҳарбий техникасини Исроилга сотиш тўғрисидаги битимлар бу мамлакат томонидан бузилаётганлигини қўшимча равишда текширишга ҳаракат қилмайди, деб таъкидлайди.

НЬЮ-ЙОРК, 28 июль. (ТАСС). Р. Рейган маъмуриятининг исроиллик агрессорларга кўр-кўрона бераётган ёрдами Америкада соғлом фикр юритувчи сиёсат арбобларини қаттиқ ташвишлантирмоқда ва бу арбоблар ана шу ёрдамни танқид қилмоқдалар.

АҚШ давлат секретарининг собиқ ўринбосари Ж. Болл «Нью-Йорк таймс» газетасида эълон қилинган мақоласида кейинги бир неча йил ичида АҚШнинг Исроилга бераётган иқтисодий ва ҳарбий ёрдами кунига тахминан 7 миллион долларни ташкил этди, деб таъкидлайди. Шу билан бирга Америка дипломати уқтириб ўтганидек, Вашингтон дипломатия соҳасида Исроилнинг агрессив ҳаракатларини доим ҳимоя қилиб келмоқда ва кўпинча халқаро майдонда тамомила яккаланиб қолмоқда.

ҚАТЪИЙ КУРАШГА АҲД ҚИЛИШДИ

ПАНАМА. Лотин Америкаси журналистлар федерациясининг иккинчи конгресси бу ерда ўз ишини тамомлади. Конгрессда қитъадаги 19 мамлакатнинг вакиллари қатнашди.

Конгресс Лотин Америкасидаги журналистларнинг демократия ва социал тараққиёт учун курашга, қитъадаги халқларнинг чинакам озодлиги жараёнига кўмаклашишга, халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш ишига ўз ҳиссаларини қўшишга аҳд қилганликларини намойиш этди.

Конгресс қабул қилган резолюцияда АҚШ империализмининг Лотин Америкаси давлатлари ички ишларига аралашганлиги, шунингдек Сальвадор, Гватемала ва Гаитидаги қонхўр тескаричи диктаторларга Вашингтоннинг ёрдам бераётганлиги кескин қораланган.

(ТАСС, 29 июль).

Редактор Н. НАСИМОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлари: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337918, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048; 325354, партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325643; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 03063. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1654. 13